Į LAISVĘ

Nr. 181 (342) KAINA 5 Pf.

KAUNO DIENRAŠTIS

1942. VIII. 6. Ketvirtadienis

Tebežygiuojama toliau į pietus

PRIMTAS KROPOTKINO GELEŽINKELIO MAZGAS. KUBANĖS UPĖ PASIEKTA DAUGIAU KAIP 100 KILOMETRŲ PLOČIO FRONTU. KARO AVIACIJA VEIKLIAI REMIA KOVAS ŽEMĖJE. SMINGAMIEJI BOMBONEŠIAI SUMUŠĖ DVI TANKŲ VILKSTINES IR 24 TRANSPORTO TRAUKINIUS. SOVIETŲ ATPALAIDUOJAMIEJI PUOLIMAI RŽEVO SRITYJE, PRIE VOLCHOVO IR PRIE LENINGRADO BUVO MŪSŲ KARIUOMENĖS PASIPRIEŠINIMO JĖGA ATREMTI. KANALE BUVO SĖKMINGAI PANAUDOTOS LENGVOSIOS KARO LAIVYNO PAJĖGOS

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. VIII. 5. Vyriausioji karo pajėgų vadovybė praneša:

Į rytus nuo Azovo jūros vokiečių ir rumunų divizijos

plačiu frontu artinasi prie Jeisko — Tichoresko geležinkelio linijos.

Priešas čia tik atskirose vietose priešinasi. Prie Kubanės po kietos kovos SS dalinių

buvo šturmu paimtas svarbus Kropotkino geležinkelio mazgas.

Tuo būdu Kubanės upė pasiekta daugiau kaip 100 kilometrų pločio frontu. Į šiaurę nuo Armaviro pavyko paimti sustiprintus prietilčius vakariniame Kubanės krante.

Kelios priešo voros greitu motorizuotų junginių žygiavimu buvo atkirstos ir sunaikintos.

Karo aviacija be atvangos bombardavo Kaukazo kryptimi besitraukiantį priešą. Be to, tebebuvo bombarduojamos transportui parengtos medžiagos ir geležinkelio linijos, kur buvo padaryta naikinamosios žalos.

Dvi tankų vilkstinės ir 24 transporto traukiniai buvo iš smingamųjų bombonešių sudaužyti.

Italų greitieji laivai Juodojoje jūroje

nuskandino vieną sovietų 6.500 tonų kreiserį.

Tarp Salo ir Dono kovos ir kautynių lėktuvų junginiai užkerta kelią priešo tankams trauktis į rytus. Didžiojoje Dono kilpoje vakar bolševikai nesėkmingai puolė su silpnesnėmis pajėgomis.

Rževo srityje sovietai savo pėstininkų ir šarvuočių puolimus išplėtė ir į kitus fronto ruožus. Vyksta kietos kovos. Į šiaurę nuo Rževo visi priešo atpalaiduojamieji puolimai buvo mūsų kariuomenės nepalaužiama priešinimosi jėga atremti,

atrėmime dalyvaujant visoms ginklų rūšims. Prie Volchovo ir prie Leningrado buvo sugniuždinti keli stiprios artilerijos ugnies paremti priešo puolimai.

Britų karo aviacija praėjusią naktį silpnomis pajėgomis neplaningai puolė Reino Vestfalijos pramonės sritį. Kai kuriose vietose buvo padaryta nedidelių nuostolių. Vienas priešo lėktuvas buvo numuštas.

Lengvieji vokiečių kovos lėktuvai antradienį puolė taikinius pietiniame Anglijos krante ir numetė bombų į svarbius karui Bringhtono miesto pastatus. Be to, buvo pataikyta į vieną sargybinį laivą. Naktį į rugpiūčio 5 d. karo aviacija mėtė bombas į uostus pietiniame Anglijos krante.

Naktį į rugpiūčio 2 d. Kanale įvyko trumpas susirėmimas tarp vokiečių minogaudžių ir britų greitųjų kanonierinių laivų.

Per tą susirėmimą vienas priešo laivas buvo artilerijos sviedinių sunaikintas, du kiti laivai buvo padegti ir ketvirtas laivas buvo sunkiai sužalotas.

Naktį į rugpiūčio 4 d. greitieji vokiečių laivai paleido torpedas Kanale į tris bendros 5.000 tonų talpos laivus, iš kurių du nuskendo. Trečiojo laivo skendimas dėl smarkaus spyrimosi negalėjo būti stebimas.

Persekiojimai Kaukazo šiauriniame pakrašlyje varomi toliau

ATREMTI TOLESNI ATPALAIDUOJAMIEJI PUOLIMAI PRIE RŽEVO

BERLIN. VIII. 5. Kaip vyriausioji kariuomenės vadovybė ryšium su mūšiais Rytų fronte praneša, vokiečių puolantieji daliniai persekioja toliau priešą Kaukazo šiauriniame pakraštyje. Armaviro srityje antradienį aviacija sėkmingais bombų puolimais parėmė vokiečių ir sąjunginininkų kariuomenės dalinius. Puolimai buvo nukreipti į priešo užpakalines dangas, pasipriešinimo salas ir tiekimą.

Atremiant bolševikų priešpuolį didžiajame Dono lanke, vyr. ltn. Kampmeyeris iš savo šturmuojamosios patrankos numušė per valandą laiko devynis bolševikų tankus.

Voronežo srityje vokiečių artilerija rugpiūčio 3 dieną sumušė priešo baterijų pozicijas ir kariuomenės telkinius. Kovos lėktuvai, gerai pataikydami bombomis į priešo kovos įrengimus, padarė bolševikams didelių nuostolių. Priešo užnugaryje buvo sunaikintas geležinkelio mazgas ir padegti sandėliai.

Rževo srityje rugpiūčio 3 dieną priešas pakartojo savo atpalaiduojamuosius puolimus. Buvo prieita prie atkaklių kovų, kurių metu bolševikai, iš dalies priešpuoliais, buvo atremti. Daugybė tankų buvo sunaikinta ir buvo paimta daug belaisvių. Stiprūs aviacijos daliniai prisidėjo prie žemyno kariuomenės veiksmų ir sunaikino ar sužalojo taip pat daug tankų. Vėl buvo bombarduoti prie pat fronto buvę priešo apkasai ir transportas. Daug sunkvežimių pasiliko sunaikintų ant kelių, kurie dėl paskutinių dienų liūčių yra pažliugę. Kiti smarkūs aviacijos puolimai buvo nukreipti į priešo geležinkelių taikinius. Buvo smarkiai sužaloti skysto kuro sandėliai šešiose geležinkelio stotyse. Vienoje perkrovimo stotyje buvo sunaikinta daugiau kaip šimtas pakrautų vagonų. Vokiečių kovos lėktuvams nakties metu puolant vieną geležinkelio stotį į pietvakarius nuo Maskvos, buvo sunaikintos lėktuvams pakilti aikštelės ir buvo sukelti platūs gaisrai halėse bei lėktuvų slėptuvėse. Fronto centriniame ruože per oro kautynes vokiečių naikintuvai numušė 16 priešo lėktuvų, nepatirdami jokių nuostolių.

Volchovo fronte, nepaisant bolševikų atkaklaus pasipriešinimo, paremiamo tankais, vokiečiai išlygino savo pozicijas. Prieš naujai laimėtas kovos pozicijas priešas mėgino nesėkmingus priešpuolius, kurie palūžo su dideliais nuostoliais bolševikams. Į rytus nuo Volchovo ir į pietus nuo Ilmenio ežero kovos lėktuvai bombomis apmėtė priešo pozicijas ir bazes.

Leningrado apsupimo fronte vokiečiams vykdant vieną žygį, buvo vėl laimėta teritorijos ir buvo palankiai išlygintos kovos pozicijos. Stipria artilerijos ugnim paremiami priešo priešpuoliai buvo atremti su dideliais nuostoliais bolševikams. Sunkiaisiais ginklais ir kovos lėktuvų puolimais buvo sumušti pakartotiniai bolševikų mėginimai pulti ir jų parengties pozicijos. Bombai gerai pataikius, vienas bolševikų municijos sandėlis išlėkė į orą. Fronto šiauriniame ruože per oro kautynes buvo numušti septyni priešo lėktuvai.

Vokiečių kariuomenė nesulaikomai veržiasi į priekį

AVIACIJA NESILPNĖJANČIAIS PUOLIMAIS TRIUŠKINA BĖGANČIUS BOLŠEVIKUS. VISUOSE RUOŽUOSE NUMUŠTA DAUG SOVIETŲ LĖKTUVŲ. VOLCHOVO FRONTE IR PRIE LENINGRADO LAIMĖTA TERITORIJOS

BERLIN. VIII. 5. Ryšium su mūšiais, rugpiūčio 3 dieną įvykusiais Rytų fronte, vyriausioji kariuomenės vadovybė papildomai praneša:

Žemyno tiltu tarp Azovo ir Kaspijos jūrų vokiečių kariuomenės daliniai nesulaikomai veržiasi į priekį. Vakarinė vokiečių kovos grupė šturmu paėmė prie Jejos upės esantį Jekatarinovkos miestą. Antra vokiečių kovos grupė, puolanti iš Salsko srities pietų kryptim, daugelyje vietų pasiekė Kubanės upę — paskutinę didžiausią upę į šiaurę nuo Kaukazo. Tuo pačiu laiku buvo per atkaklias kovas namuose paimtas Vorošilovsko miestas, svarbus susisiekimo punktas ir pramonės centras.

Aviacija sutriuškino atskirų bolševikų bėgančių grupių atsparumą ir padarė didelių nuostolių geležinkelio linijoje nuo Armaviro iki Baku. Netoli tos geležinkelio linijos ant žemės buvo sunaikinta 12 priešo lėktuvų.

Srityje tarp Dono ir Salo vokiečių ir rumunų kariuomenių daliniai veržiasi toliau į rytus. Aviacija toje srityje sėkmingai bombomis apmėtė priešo geležinkelių taikinius ir bėgančias bolševikų voras.

Didžiajame Dono lanke vokiečių šarvuočių daliniai sunaikino vieną bolševikų batalijoną. Per atsikirtimo kovas pėstininkai sunaikino devynis priešo tankus ir numušė du lėktuvus. Vokiečių kovos lėktuvų bombomis buvo sunaikinta daug tankų ir daugiau kaip 30 patrankų.

Voronežo srityje vyko tik artilerijos kovos. Visame pietiniame fronto ruože buvo numušta 16 priešo lėktuvų.

Rževo srityje priešas atnaujino savo atpalaiduojamuosius puolimus, kurie visi pasiliko nesėkmingi. Sunaikintą daug priešo tankų ir paimti keli šimtai belaisvių. Toje srityje aviacija itin sėkmingai bombomis apmėtė priešo transportus ir gerai pataikytomis bombomis padegė daugiau kaip šimtą prikrautų prekinių vagonų. Tame fronto ruože buvo numušta 16 priešo lėktuvų.

Rytų fronto šiauriniame ruože, Volchovo fronte ir prie Leningrado, per vokiečių puolimus buvo laimėta teritorijos. Priešo puolimai ten dėl sėkmingos užtveriamosios ugnies pasiliko nesėkmingi. Aviacija parėmė žemyno kariuomenės veiksmus ir Suomių įlankoje gerai bombomis pataikė į daugelį priešo minogaudžių. Šiauriniame fronto ruože per oro kautynes buvo numušti septyni priešo lėktuvai.

ŽENEVA. JAV karo gamybos valdyba įsakė visiškai sustabdyti automobilių gaminimą civiliniams reikalams.

AMSTERDAMAS. Reuterio žiniomis, anglų admirolas sir Kennedy-Puryis paskirtas pirmojo jūrų lordo pavaduotoju. Tas paskyrimas motyvuojamas tuo, kad nepaprastai padidėjęs administracinis darbas admralitete.

STOCKHOLMAS. Kaip britų žinių agentūra praneša, Anglijos karo ministerija paskelbė, kad generolas leitenantas Sir Riddell Websteris paskirtas kariuomenės generaliniu kvartirmeisteriu. Britų pasitraukimo nuo Dunkircheno metu Websteris „organizavo" britų ekspedicinių pajėgų pergabenimą į Angliją.

Užsienio žurnalistai apžiūrėjo sustiprinimus prie Lamanšo krantų

BERLIN VIII.5. Kaip DNB iš karinių šaltinių patiria, užsienių korespondentų grupė, vyriausiai kariuomenės vadovybei kviečiant, aplankė fortifikacijas ir gynimosi įrengimus prie Lamanšo krantų. Tuo būdu visuomenė pirmą kartą įžvelgė į kelių eilių, daugeliu zenitinės, jūrų ir sausumos artilerijos postovių sustiprintas, į smėlį ir pakrančio uolas įmūrytas, bombų nepramušamas betono sienas. Daugybė toli šaudančių patrankų baterijų, kelių aukštų sustiprinimuose, techniniu atžvilgiu tobuliausiai įrengti atramos taškai, o taip pat daugybė stipriausių naikintuvų ir kovos lėktuvų bazių su betonuotomis aikštelėmis ir daugybė įrengimų prieš priešo parašiutininkų dalinius padarė didelį įspūdį. Vokiečių kariuomenės pratimai drauge su karo laivyno ir aviacijos vienetų veikla dar labiau sustiprino Europos pasiruošimo gintis vaizdą. Pratimų metu buvo prileidžiami įvairiausios rūšies ir stipriausiomis jėgomis vykdomi priešo išlaipinimo mėginimai. Jau 80 sekundžių po aliarmo pradžios sunkiosios baterijos iššovė pirmąją salvę. Taip pat žaibiškai greitai ėmėsi gynimosi priemonių ir pėstininkai. Smogiamieji būriai puolė prie kulkosvaidžių, ir tuo pat metu pradėjo veikti prieštankiniai pabūklai, liepsnosvaidžiai ir naujieji ginklai, skirti gintis iš arti. Momentališkai pritaikytos gynimosi priemonės ir tobulas įvairių kariuomenės junginių bendradarbiavimas davė pagrindo spėti apie puikiai organizuotą gynimosi sistemą, kurią išjudino avangardinių laivų raketos ir pavojaus varpai. Pratimai parodė nuolatinę ir stiprią milžiniškų ir istorijoje neturinčių pavyzdžio Europos Vakarų kranto sustiprinimu parengtį. Iš neutralių kraštų žurnalistų pranešimų pasaulis patirs, kokiu mastu Europa yra pasiruošusi invazijai ir kokia rizika būtų jau pats mėginimas tą neįveikiamą sustiprintą sieną pulti.

Amerikiečių spauda siūlo nieko nelaukiant pradėti antrąjį frontą

ŽENEVA. „Jungtinėms Valstybėms ir Anglijai gresia tiesioginis pavojus šį karą pralaimėti", — rašo laikraščio „New York Post" Maskvos korespondentas. To korespondento nuomone, amerikiečiai ir anglai turį nieko nelaukdami pradėti veikti. Esą, jei britų ir amerikiečių vyriausioji karinė vadovybė tučtuojau neįsakysianti sudaryti antrąjį frontą, tai Jungtinėms Valstybėms ir Anglijai pasiliksią 97% šansų karą pralaimėti".

AMSTERDAMAS. Amerikietis žurnalistas Frederik Kuh, kalbėdamas per Londono radiją apie Sovietų Sąjungos padėtį, pareiškė, jog esanti beprotystė kalbėti apie neišsemiamas sovietų atsargas. Patys sovietai vertiną, kad jie netekę penkių milijonų žmonių. Be to, iki šio laiko vokiečiams turėję perleisti sritis, kurios yra tokio dydžio, kaip drauge Anglija, Prancūzija ir Vokietija. Tuo pačiu sovietai netekę didesnės dalies savo grūdų ir žaliavų žemės, pusės savo geležies produkcijos ir trijų ketvirčių savo aliuminijaus gamybos. Jei Vokietijai pavyktų Sovietų Sąjungą atkirsti ir nuo naftos prigabenimo kelių, sovietų padėtis pasidarytų beviltiška.

Indijos kongreso reikalavimas

AMSTERDAMAS. Anglų informacijų biuras praneša iš Bombėjaus, kad Gandhi kongreso vykdomajame komitete pasakęs 50 minučių kalbą. Po to buvę tariamasi dėl rezoliucijos, kurioje anglai raginami „išvykti iš Indijos".

AMSTERDAMAS VIII.5. Kaip anglų informacijų biuras praneša, visos Indijos kongreso darbo komisija priėmė rezoliuciją, kurioje yra tam tikras reikalavimas Anglijai. To reikalavimo prasmė esanti, kad anglai atitrauktų savo pajėgas iš Indijos, duodami Indijai galimumą tapti santarvininkų valstybių nariu.

MADRIDAS. Ispanų policija aptiko šmugelio organizaciją, kuri per Portugalijos sieną anglams pristatinėjo volframą ir kitokius metalus. Yra pagrindo spėti, kad šią slaptą prekybą finansavo britų atstovybės Madride ūkio skyrius.

MADRIDAS VIII. 4. Šventosios Mergelės Afrikietės diena Ceutoje buvo atšvęsta kaip didelė tautinė šventė. Ispanų savanoriai karininkai ir kareiviai, kurie 1936 metais su generolu Franco pryšakyje pralaužė raudonųjų blokadą Gibraltaro sąsiauryje ir iš Alžesiro sėkmingai pradėjo žygį prieš Madridą, šios šventės proga surengė karinį paradą

LAVALIS LANKĖSI PARYŽIUJE

PARYŽIUS VIII.4. Vyriausybės šefas Lavalis šiandien po piet išvyko į Vichy. Apie jo buvimą Paryžiuje išleistame komunikate sakoma, kad Lavalis čia tarėsi su vokiečių okupacinių įstaigų atstovais.

ŽUVO RITERIO KRYŽIUMI APDOVANOTAS PULKININKAS ROEDLICH

BERLIN. Šių metų liepos 23 dieną per vieną žygį Rytuose nelaimėje žuvo vieno šarvuočių pulko vadas Walther Roedlich. Savo laiku jis buvo apdovanotas Riterio Kryžiumi.

LAKŪNO MIRTIMI MIRĖ RITERIO KRYŽIUMI APDOVANOTAS RUDOLF ECKARDT

BERLIN. Liepos 30 dieną po savo trečiojo laimėjimo tą pačią naktį lakūno mirtimi mirė vienas naktinės naikintuvų eskadros kapitonas Rudolf Eckardt.

Italų greitieji laivai Juodojoje jūroje nuskandino sovietų kreiserį

ROMA. VIII. 5. Italų greitiesiems laivams Juodojoje jūroje drąsiai puolant bolševikų karo laivyno pajėgas, buvo nuskandintas 6.500 tonų talpos sovietų kreiseris, „Krimea Rossa" klasės. Nepaisant labai smarkios sovietų karo laivyno ugnies, visi italų laivai sėkmingai grįžo į savo bazes.

Vorošilovsko ūkinė reikšmė

BERLIN. Ryšium su Vorošilovsko miesto užėmimu DNB apie to miesto ūkinę reikšmę patyrė tokių smulkesnių žinių:

Ordžonikidzės srityje galima skirti tris pagrindines ūkines sritis, iš kurių Vorošilovsko sritis apima bendrosios srities šiaurės vakarus. Tai didelė agrarinė sritis, kurioje sėjama daug vasarinių ir žieminių kviečių, kukurūzų, žirnių, saulėgrąžų, sojos, bulvių daržovių, auginama vaisių ir geravilnių avių. Vorošilovsko miestas, kuris anksčiau buvo vadinamas Stavropoliu, yra Ordžonikidzės srities sostinė. Paskutiniais sovietų statistikos duomenimis, mieste buvo 100.000 gyventojų. Tai svarbus ginklavimosi ir pramonės centras. Atsižvelgiant į srities derlingumą, mieste yra išsiplėtusios maisto gaminių įmonės. Ginklavimosi pramonei itin svarbios yra įmonės „Krasnyj Metallist". Tos įmonės aprūpintos moderniais įrengimais. Jose dirbo 16.000 darbininkų. Taikos metu ten buvo gaminama grėžiamųjų mašinų, traktorių, dyzelinių motorų, lydintos geležies ir kt. Paskutiniu laiku įmonėse buvo gaminama karinė medžiaga, ypač tankai ir municija. Kitose metalūrgijos pramonės įmonėse buvo gaminami kulkosvaidžiai, spygliuotosios vielos ir autovežimiai. Be to, Vorošilovske yra mašinų pramonės ir chemijos pramonės įmonių. Vorošilovsko netekimą sovietai skaudžiai pajus ne tik dėl ginklavimosi įmonių, bet ir dėl maisto gaminių įmonių netekimo.

KRONIKA

NAUJA TVARKA APSIRŪPINTI KURU

Kuro vartotojų kooperatyvas „Kuras", norėdamas sudaryti malkų pirkėjams patogesnes sąlygas apsirūpinti kuru, nuo šio mėnesio 10 d. malkas pardavinėti pradeda nuo 7 val. iki 19 val. kasdien.

Popietinės malkų pardavimo valandos įvedamos tam, kad malkomis galėtų apsirūpinti ir tie, kurie prieš pietus yra užimti ir ne visada gali tuo laiku apsirūpinti kuru.

Ant kuro kortelių dabar taip pat nebus štampuojama pirkimo data, o nuo rugsėjo vidurio spaudoje bus skelbiama, kurie kortelių numeriai ir kada galios.

Visa tai daroma pirkėjų patogumui, nes anksčiau buvusia registravimo tvarka tie, kurie turėdavo daugiau laiko, spėdavo malkas nusipirkti bent po kelis kartus, kai tuo tarpu kiti dar nė karto nebuvo jų pirkę.

Naujai įvedamoji kuru aprūpinimo tvarka sudarys visiems vienodas sąlygas įsigyti malkų. (n)

LIAUDIES ANSAMBLIS Į ŽEMAIČIUS

Vilniaus Filharmonijos Liaudies Ansamblis šiais metais apkeliaves Aukštaičių, Dzūkų, Užnemunės ir naujai prie Lietuvos prijungtąsias sritis, rugpiūčio mėnesį išvyksta į Žemaičius.

Žemaičių išvykos planas numatomas šis:

rugpiūčio 7 ir 8 — Kėdainiuose, 9 ir 10 — Raseiniuose, 11 ir 12 — Tauragėje, 13 ir 14 — Švėkšnoje, 15 ir 16 — Kretingoje, 18 ir 19 — Plungėje, 20 ir 21 — Telšiuose, 22 ir 23 — Mažeikiuose; po to į Vilnių grįžtama per Aukštaičius: 25 ir 26 — Radviliškyje, 28 ir 29 — Rokiškyje, 30 ir 31 — Zarasuose ir rugsėjo 1 ir 2 — Utenoje.

Visur numatoma atlikti pirmoji ansamblio programa: liaudies dainų ir muzikos koncertas su kaimo vestuvių fragmentu. Ansamblio vadovas J. Švedas visur vyksta drauge ir tikisi rasti naujų ansambliui bendradarbių bei surinkti naujai statomoms Rugiapiūtės pabaigtuvėms medžiagos.

KAUNE PRADĖTAS GAMINTI ACTAS

Iki šiol visoje Lietuvoje, išskyrus Vilnių, nebuvo gaminamas actas. Pastarosiomis dienomis P. Petrėno prieskonių produktų įmonė „Prieskonis", be kitų nuolat vartojamų prieskonių dalykų, pradėjo gaminti ir actą.

Ateityje „Prieskonis" acto gamybą numato žymiai išplėsti. (t)

„AIDO" CHORO REPETICIJOS

šiandien ir ryt 19 val. visiems balsams sykiu.

Administratorius

PARTIZANŲ RINKLIAVOJE SURINKTA 280.000 RM.

Išsilaisvinimo iš bolševikų jungo metinių proga buvo paskelbta Savitarpinės Pagalbos rinkliava partizanų naudai. Ligi liepos 29 d. visoje Lietuvoje per birželio 21 ir 22 d. rinkliavas dėžutėmis ir vėliau aukų lapais surinkta apie 280.000 RM. Jie pervesti į VRV Visuomenės Reikalų Departamento nuo karo nukentėjusiems skyriaus sąskaitą.

REMIAMI POLITINIAI 1939 M. VILNIAUS KRAŠTO KALINIAI

Lenkams valdant Vilniaus ir jo krašto okupuotąsias sritis, daug ten gyvenusių lietuvių, kovojusių dėl lietuvybės, buvo nubausta ilgiems metams kalėti. Užėjus 1939 metų lenkų — vokiečių karui, tie lietuviai politiniai kaliniai išsilaisvino ir grįžo į gimtąjį kraštą. Bebėgdami iš kalėjimų viską prarado, o grįžę namie nieko nerado.

Šiomis dienomis buv. politinis kalinys vilnietis Antanas Vilūnas, kuris 1930 m. buvo nuteistas 10 metų kalėjimo už tautinį lietuvių veikimą ir atsėdėjęs 9 metus Kielcų kalėjime Gener. Gubernijoj, prašo Savitarpinę Pagalbą padėti jam surasti ir atgauti jo pasilikusius minėtame kalėjime daiktus, turinčius jo asmeniniam gyvenimui didelės reikšmės. Tuo reikalu Savitarpinė Pagalba yra padariusi žygių, kad tie daiktai būtų surasti ir iš kalėjimo administracijos išgauti. (sPž)

UŽTEMDYMAS
Šiandien nuo 20.50 ligi 4.00 val.

Tremtinių sąrašai jau išsiųsti Tarpt. Raudonajam Kryžiui

Kaip praneša „Savitarpinės Pagalbos Žinios" (Nr. 18), į Sov. Rusijos gilumą ištremtų iš Lietuvos asmenų sąrašus SP Žinių Biuras jau sudarė ir išsiuntė į Rygą Vokiečių Raudonojo Kryžiaus Igaliotiniui, o Vokiečių Raudonasis Kryžius pristatys juos Tarptautiniam Raudonajo Kryžiaus Komitetui Ženevoj (Šveicarija). Kaip žinome, Raudonasis Kryžius stengiasi sužinoti išvežtųjų asmenų likimą ir ištirti jų padėtį, žodžiu, užmegzti su jais bet kokius ryšius, o susidarius sąlygoms, pradėti gelbėjimo akciją. Buvo stengiamasi, kad į sąrašus patektų visi ištremtieji. Tie sąrašai sudaro du tomus. Pirmasis tomas jau dabar turi dvi dalis: pagrindinę (I) ir papildomąją (Ia). Papildomų dalių galės būti ir daugiau, jei atsiras dar į sąrašus nepatekusių tremtinių. Pagrindinėje I-jo tomo daly (456 psl.) sužymėti masinio 1941 m. birželio 14—22 d. trėmimo metu išvežtieji, apie kuriuos suteiktos žinios iki 1942 m. gegužės 5 d. Čia sužymėta 16.658 asmenys.

Papildomoje (Ia) (28 psl.) daly sužymėti tuo pačiu metu išvežtieji, apie kuriuos pranešta nuo 1942 m. gegužės 6 d. iki liepos 25 d., iš viso 916 asmenų. Taigi iš viso išvežtųjų įregistruota ir į sąrašus įtraukta 17.574 asmenys.

Antrąjį 146 psl. tomą sudaro: I. politiniai kaliniai — 3653 asm., II. Lietuvos kariuomenės kariai ir jų šeimų nariai — 485 asm., III. vaikai, išgabenti iš įvairių vasaros stovyklų — 449 asm.

Tuo būdu iš Lietuvos į Sov. Sąjungą ištremtųjų ir išvežtųjų asmenų tuo tarpu suregistruota ir į sąrašus pateko 22.161 asmuo.

Sąrašuose kiekvieno tremtinio šalia pavardės, vardo ir tėvo vardo, pažymėta gimimo metai, tautybė, verslas, paskutinė gyv. vieta, iš kur ir kada išvežtas.

Slaptieji prekiautojai nuteisti 26 metams sunkiųjų darbų kalėjimo

VIS GRIEŽTESNĖS BAUSMĖS SPEKULIANTAMS

MINTAUJA. VIII. 3. Ypatingasis teismas savo paskutiniame posėdyje Mintaujoje nagrinėjo tris slaptųjų prekiautojų ir spekuliantų bylas. Visais atvejais kaltinamieji praėjusių metų pabaigoje ir šių metų pradžioje kaimuose buvo neteisėtai nupirkę didesnius kiekius mėsos ir kitokių normuojamų maisto produktų, kad viską su pelnu parduotų toliau. Ypatingasis teismas nuteisė Mikalį Kapostinską 8 metams sunkiųjų darbų kalėjimo, Hermaną Hofertsą — taip pat 8 metams sunkiųjų darbų kalėjimo ir Vilių Černevskį — 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Be to, visiems nuteistiesiems uždėtos didelės piniginės baudos. Sprendimų motyvavime ypatingojo teismo pirmininkas nurodė, kad ypatingasis teismas, kuris iš pradžių buvo nuolaidesnis, dabar skirs griežčiausias bausmes visiems, kurie nenorės nusilenkti normavimo nuostatams. Jis nurodė, kad ypatingasis teismas dabar nebevengsiąs taikyti ir mirties bausmę, kad išnaikintų pastaraisiais mėnesiais negirdėto masto pasiekusią spekuliaciją. Prekių pirkėjai taip pat būsią smarkiai baudžiami.

Apie Mintaujos teismo sprendimą turėtų pagalvoti visi tie, kurie tariasi galėsią bizniauti normuojamomis prekėmis, bet kartu ir tie, kurie, kadangi turi pilną piniginę, mėgina neleistai įsigyti papildomus maisto kiekius.

ROKIŠKIS

Rastas žmogaus lavonas

Rugpiūčio 1 d. Rokiškėlių miške, Rokiškio vls., rastas žmogaus lavonas. Nuvykusi į vietą, policija konstatavo, kad tai yra vyriškos lyties jau apipuvęs lavonas, matyti čia gulįs jau nuo žiemos. (žk)

9 Savisaugos Batalionui nuolatinėje stovykloje Šančiuose, Juozapavičiaus 32, reikalingas vertėjas, žodžiu ir raštu gerai mokąs vokiečių kalbą. Dėl sąlygų teirautis darbo valandomis pas adjutantą asmeniškai arba tel. 41312. 11510(3)

Skubiai reikalingas kvalifikuotas buhalterio padėjėjas ir vyr. sąskaitininkas. Kreiptis Pressevertrieb Kauen, G. m. b. H. Duonelaičio 25, nuo 8 — 16.30 val. 11504(1)

Kalvių ir siuvėjų dėmesiui!

Pranešame, kad mūsų Kooperatyvas turi pardavimui medžio anglių. Kreiptis į Kuro Vartotojų Kooperatyvą „KURAS", Kaune, Rotušės a. 6. 11430(1)

Pirksime metalui tekinti stakles. Kaunas, Alaus Darykla „Ragutis", tel. 27992. 11461(3)

Organisation Todt Bauleitung Kauen reikalingi jauni vyrai 20 — 30 metų amžiaus — atsargos kariai sargais Rytų Krašte. Kreiptis kasdien nuo 8 — 12 val. Ožeškienės g. 19. 11470(1)

Die Organisation Todt Bauleitung Kauen stellt junge Männer im Alter von 20 — 30 Jahren als Wachtleute für das Ostgebiet ein. Bedienung: gedienter Soldat. Zu melden Ozeskienes Str. 19 täglich in der Zeit von 8 — 12 vormittags.

„Maisto" A/B Centrui reikalinga vokiečių kalbos korespondentė — mašininkė. Sąlygos geros. Prašoma kreiptis į Bendrąjį skyrių. Kaunas, Mickevičiaus 5a, III aukšt., tel. 21273. 11483(1)

Profesinių Sąjungų Centro Biurui Kaune tuojau reikalingi du pasiuntiniai su nuosavais dviračiais. Pageidaujamas nors nedidelis vokiečių kalbos mokėjimas. Kreiptis į Vytauto pr. 63, kamb. 13. 11505(2)

KAUNO AKLŲJŲ INSTITUTE

mokslas pradedamas rugsėjo 1 d. I Institutą priimami visi akli vaikai į bendrojo lavinimo skyrių 8 — 15 metų ir į amatų — 15 — 25 metų. Institute yra šepečių, pynimo, mezgimo ir audimo skyriai.

Norintieji stoti, prisiunčia Instituto direktoriaus vardu prašymą, metrikas, sveikatos liudijimą ir, nepasiturintieji neturtingumo pažymėjimą. Priimtiems bus pranešta raštu.

Nepasiturintieji gauna visą nemokamą išlaikymą.

Direktorius
11497(3)

Į JURBARKO AMATŲ MOKYKLĄ

priimami mokiniai-nės, norintieji-čios mokytis sekančiais 1942/43 mokslo metais, baigę pradžios mokyklą ir nejaunesni, kaip 14 metų amžiaus.

Mokykloje veikia šie skyriai:

1. **Statybos skyrius** su mūrininkų ir krosnininkų poskyriais,
2. **Metalo apdirbimo skyrius** su šaltkalvių — mechanikų poskyriu,
3. **Siuvėjų skyrius** mergaitėms ir
4. **Mezgėjų skyrius** mergaitėms.

Prašymai priimami iki rugpiūčio 25 d. Prie prašymo reikia pridėti **mokslo pažymėjimą ir gimimo metriką** ir nurodyti, kuri skyrių nori lankyti.

Mokslas tęsiasi 3 metus. Darbštūs, labai gero elgesio ir neturtingi mokiniai gali gauti stipendiją. Pirmenybę stipendijai gauti turi statybos skyriaus mokiniai. Mokslas pradedamas rugsėjo 1 d., išskiriant statybos skyrių, kur mokslas pradedamas spalių mėn. 1 d.

Mokyklos Direktorius
11490(1)

Pilieti, aukok kraują savo artimiesiems!

Kraujo perpylimas yra labai reikalingas. Kartais jis yra tiktai vienintelė priemonė išgelbėti žmogaus gyvybei. Mažakraujystės, bendro nusilpimo, infekcinių ligų, nudegimų, po sunkesnių operacijų, sužeidimų atvejais, po gimdyvių nukraujavimo ir daug kitų ligų tik kraujo perpylimas dažniausiai apsaugo ligonį nuo mirties.

Kiekvienas sveikas žmogus turi apie 6 litrus kraujo. Perpylimui gi tepavartojama vidutiniškai tiktai apie 0,25 litro — tiek imama kraujo iš davėjo.

Dėl paimto 0,25 litro kraujo kraujo davėjo sveikata nė kiek nenukenčia. Žmogus gali eiti tuojau vėl prie savo darbo, kad ir sunkaus, o jo duotas kraujas per 2—3 savaites vėl visai atpildomas.

Kiekvieno kraujo davėjo sveikata smulkiai ištiriama ir kraujas imamas tiktai iš tų žmonių, kurie to kraujo turi pakankamai ir yra visiškai sveiki. Taigi, tuo pasiekiamas visiškas užtikrinimas, kad kraujo paėmimas kraujo davėjo sveikatai nesudarys jokios žalos.

Kiekvienas sveikas žmogus, vyras ar moteris, nelaimei ištikus, gali lengvai padėti savo artimui aukodamas jam truputį savo kraujo.

Būk pasiruošęs pagelbėti savo artimiems ir tuojau užsirašyk kraujo davėju.

Kraujo davėjai gauna piniginę pašalpą iki 75 RM. ir papildomą mai to normą.

Kraujo davėjų registracija atliekama darbo valandomis Kaune, Kęstučio g. 6, III aukšt., tel. 20778.

Kraujo Transfūzijos Skotis

KAUNO MIESTO BURMISTRO
1942 M. RUGPIŪČIO 5 D.

Potvarkis

KAUNO MIESTE GĖRIMŲ MOKESČIUI NUSTATYTI

§ 1.

Parduodami ir sunaudojami vietoje gėrimai: alus, vynas, vyno pobūdžio gėrimai, šampanas, kiti šampanui panašūs gėrimai, degtinė, mineraliniai vandenys ir kiti dirbtini gėrimai, kakao, kava, arbata, įvairios augalų sunkos, pienas ir panašūs smaguriavimo ir maisto objektai, kurie kilmės atžvilgiu gali būti pavadinti gėrimais, — apdedami savivaldybinių gėrimų mokesčiu.

§ 2.

1. Nuo § 1 išvardintų gėrimų pardavimo mažmenomis, kainos, mokesčio Kauno Miesto Savivaldybės naudai, imama 10%.

2. Pardavimo — mažmenine kaina yra ta, kuri vartotojui pateikiama pagal sąskaitą, nepriskaitant gėrimų mokesčio.

Vartotojo mokama kaina už reikiamus priedus, kurie savaime įeina į gėrimų kainą, kaip pvz.: cukrus ir pienas prie kavos, citrinos prie arbatos ir pan., gėrimų mokesčio apskaičiavimui negali būti atimama.

3. Patarnavimo mokestis nepriklauso mažmeninės prekybos kainom ir iš jo gėrimo mokestis neimamas.

4. Gėrimų mokestis gali būti žymimas atskirai.

5. Jei gėrimų mokestis įskaitomas į kainą, tai įmonės vedėjas įpareigojamas iškabinti atitinkamą kainaraštį, kuriame svečiai galėtų matyti kainas ir priskaitomą gėrimų mokestį. Priešingu atveju gėrimų mokestis turi būti apskaičiuojamas nuo bendros užmokesčio sumos.

§ 3.

1. Gėrimų mokestį turi mokėti tas asmuo, kuris gėrimus pateikia vartojimui vietoje. Jis yra gėrimų mokesčio mokėtojas.

2. Mokesčio mokėjimo prievolė įvyksta gėrimų pardavimo metu.

§ 4.

Gėrimų mokestis sumokamas vieną kartą per mėnesį. Mokesčio mokėtojas už praėjusį mėnesį gėrimų mokestį turi sumokėti Miesto burmistro Pajamų Inspekcijai ne vėliau sekančio mėnesio 10-tos dienos ir pranešti, kiek ir kokių gėrimų ir už kokią sumą buvo mažmenomis parduota ir kiek už juos miestui priklauso mokesčio.

§ 5.

Susitarus su Savivaldybių Departamentu, miestas dėl gėrimų mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo termino ir pan., su mokesčio mokėtojais gali susitarti ir kitaip, jei tas suprastina mokesčio apskaičiavimą bei apdėjimą ir iš esmės nepakeičia mokesčių mokėtojo prievolės.

Tokius susitarimus miestas gali atšaukti prieš kiekvieno mėnesio pirmą dieną.

§ 6.

Jei mokesčių mokėtojas laiku nesumoka nustatyto mokesčio arba nepilnai išpildo šiais nuostatais jam uždėtas mokestines prievoles, gėrimų mokestis gali būti nustatytas Pajamų Inspekcijos nuožiūra.

§ 7.

Mokesčių mokėtojas gali imtis dėl jam neteisingai uždedamų mokesčių nustatytų teisinių priemonių.

§ 8.

Kas nesilaikys šio gėrimų mokesčio potvarkio, bus baudžiamas piniginė bauda iki 150.— RM. Jei ši bauda negali būti išreikalauta, ji pakeičiama laisvės atėmimu ligi 6 savaičių.

§ 9.

Šis potvarkis įsigalioja nuo 1942 m. rugpiūčio 10 d.

(pas.) S. KENSTAVIČIUS
Kauno Miesto Burmistras

Vidaus Reikalų Vadybos Kanceliarijos V-kui

POVILUI DIRKIUI,

jo motinai mirus, užuojautą reiškia

Vytautas Volertas

Operos solistui

p. ALENKŠANDRUI KUTKUI,

jo žmonai Antaninai Kutkienei mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Čiurlių šeima

Brangiam mūsų bendradarbiui

PILYPUI IVANOVUI,

jo žmonai mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Koop. Art. „Graviūra"

Šėdos progimnazijos mokytoją

Z. STARKUTĖ - MILČIENĖ

ir direktorių

A. MILČIŲ,

jų mylimai motinai — uošvei mirus, liūdesio valandoje giliai užjaučia

Šėdos progimnazijos muzikos mokytojas ir tėvų komiteto pirmininkas

Kauno radijas

PENKTADIENIS, VIII. 7 D.

5.00 Vokiečių kariams RP; 6.15 Malda, dienos mintys, Rytinė muzika (pl.); 6.45 Karo ir polit. įvykių apžvalga; 7.00 Žinios vokiečių k. RP; 7.15 Mankšta; 7.30 Rytinis koncertas RP; 8.00 Ūkininkams; 8.20 Rytinis koncertas RP; 9.00 Žinios vokiečių k. RP; 9.10 — 11.30 **pertrauka;** 11.30 **Įvairenybės;** 12.00 Varpų muzika iš Karo Muziejaus; 12.05 Pramoginė muzika (mg. ir pl.); 12.30 Žinios vokiečių k. RP; 12.45 Pramoginė muzika (mg. ir pl.); 13.00 Karo ir polit. įvykių apžvalga; 13.15 Vidudienio koncertas RP; 14.00 Žinios vokiečių k. RP; 14.15 Vidudienio koncertas RP; 15.00 Kariuomenės vadovybės pranešimo diktavimas DS; 15.30 — 16.00 **pertrauka;** 16.00 Popietinis koncertas. Dal. liet. savisaugos dalinių pučiamųjų orkestras, vad. F. Valeika ir pl. 16.45 Karo ir polit. įvykių apžvalga; 17.00 Žinios vokiečių k. RP; 17.15 Popietinis koncertas (tęsinys); 18.00 „Žvaigždės vasaros naktį". B. Gražulio apysaka; 18.15 Laiko įvykiai; 18.45 Žinios lietuvių k.; 19.00 Karo temomis RP; 19.15 Pranešimai iš fronto RP; 19.30 Pl. muzika; 19.45 Politinėmis temomis RP; 20.00 Žinios vokiečių k. RP; 20.15 Vakaro koncertas (pl.); 21.00 Žinios lietuvių k.; 21.15 Vakaro koncertas (pl.); 22.00 Žinios vokiečių k. RP; 22.15 Pramoginė ir šokių muzika. Dal. mažasis orkestras, jo solistai ir op. sol. P. Radzevičiūtė; 24.00 Žinios vokiečių k. RP; **po žinių — programos pabaiga.**

Šokis alkiui numalšinti

Rusų „kazački“ bolševikų laikais

LAIŠKAS IŠ RUSIJOS

Kai kolchozuose pradeda kvarkti rusiškos armoškos, o kolchozininkai, lyg protus pametę, pradeda raičiotis žeme, šokti, rėkti, švilpti, — žinokite, kad „kazački“ spektaklis jau pradedamas. Tai ženklas, kad kolchozuose baigtas dienos darbas arba yra sekmadienis, kuris čia dabar irgi jau laikomas nedarbo diena.

„Kazački“ šoka seni, dideli, maži, vyrai ir moterys. Šoka ankstų rytą, vėlų vakarą, darbą pradėdami ir jį baigę. Kiekvienam kieme, kiekvienoje pievelėje — kur tik pasitaiko kelioliktos kvadratinių metrų lygi aikštelė ir prabyla rusiškoji armoška.

Rusų liaudis savo garsųjį kazački šoko caro laikais, šoko prie draugo Stalino ir, tur būt, niekad nenustos šokusi. Prie caro ji šoko pavalgius, o prie proletarų valdovų — alkana. Keista atrodo, kad žmogus turi šokti, dainuoti, kiykti ir linksmas būti kaip tik tada, kai yra alkanas ir nori valgyti, arba turi juoktis tada, kai ašara skruostu rieda. Tačiau kolchozų tėvynėje gyvenimas be kazački nebūtų gyvenimas. Šį šokį pažįsta ir visi lietuviai iš „nenugalimosios armijos“ buvimo laikų. Tačiau mūsų tėvynėje anie „herojai“ kazački šoko lyg „džentelmeniškiau, labiau salioniškai“. Čia kolchozuose, kazački atrodo lyg visai laukinis...

Jei nori, kad tau kolchozininkas pašoktų kazački, duok jam užsirūkyti. Sekmadieniais jie tik ir slankioja, ar nepaprašys kas iš čia esančių nesovietinių žmonių pašokti kazački. Jie žino, kad niekas nenori jų šokio dykai, bet, jei jau sulygai su kolchozininku, kad jis tau pašoktų kazački, tai, mielas žmogau, tik nepamiršk daboti akių, kad lopais tau jų neiškapotų: daugumas pradėję tiek įsitraukia į šokį, kad gaila žiūrėti iš šalies. Jie čia susiriečia, čia išsitiesia, „žąsele“ vaikščioja, rankomis pliaukši, švilpia, juokiasi — be galo ir be pradžios juokiasi. Gali pamanyti, kad šokėjas visai be kaulų — jis narstos kaip gyvatė. Mosteli ranka ir eini toliau, kol sutiksi kitą, kuris vėl pasiūlys pašokti.

Kazački — senas rusų liaudies šokis. Kam teko arba gal dar teks lankytis juodo vargo prislėgtuose kolchozuose, įsitikinsite, kad be kazački negalima šios šalies įsivaizduoti ir suprasti. Bolševikai, viską apvertę aukštyn kojom, negalėjo praeiti ir pro kazački. Buvo įsakyta, kazački šokant, būti kiek galima linksmesniam, giedria veido išraiška, atrodyti viskuo patenkintam, nors būtum labiausiai nuvargęs ir alkanas — pilvas būtų lyg tas pelų maišas, kurį primena jau mažų vaikų pilvukai. Jei atėjo valanda, šokti kazački privalai kad ir po „pamokslo“ raudonajam kampelyje — pora valandų kazački.

Tūlas Kazlovas, prie bolševikų buvęs Siverske, vėliau Leningrado gimnazijų fizinio lavinimo mokytojas, man pasakoja, kad komunistai per kazački iš rusų liaudies yra ištraukę jūras prakaito ir jį taip mėgdavę, kaip kadaise romėnai vergų rungtynes. Jo pasakojimu, kolchozininko ar miesto darbininko vaikas, kuris šeimoje visą laiką labai blogai minta, kuris ateidamas iš ryto į mokyklą atsinešdavo juodos duonos gabalėlį, per pietus gaudavo nesaldytos arbatos puodelį, turėdavo būti per dieną gyvas. Su juo reikėdavo mokykloje kasdien užsiiminėti po 2 val. kazački. Nelengva tai buvo ir mokytojui ir tam pusalkaniam mokiniui, kuris turėjo raitytis, laužytis, šliaužioti linksmas ištisas dvi valandas. Skaudu, sako, būdavo žiūrėti, bet turėjai tylėti. Ir geriausiai šokančiam kazački, bet nemokančiam parodyti linksmos veido išraiškos, nebuvo galima rašyti patenkinamo laipsnio iš fizinio lavinimo.

Ir kiek kolchozuose yra raišų, šlubų jaunų berniukų ir mergaičių, tai vis aukos to nelabojo kazački, kurio mokėjimas prie bolševikų buvęs privalomas visiems, ypač vyrams. Šie, patekę į raudonąją armiją, turėdavo šokti ne kada norėjo, bet kada tik būdavo įsakoma. Kazački armijoj buvo tas pats, kas Lietuvos kariuomenėje daina. Klausiamas, ar mokyklose vaikučiams nebuvo praktikuojama pagal jų amžių kokie laisvi judesiai, žaidimai, jis man paaiškina, kad, bolševikų supratimu, niekas kitas taip nėra gražu ir per jokį kitokį sportą ar meną žmogus negali būti tiek linksmas, patenkintas atrodyti, kaip šokdamas kazački.

Jei kurioje mokykloje partijos viršūnės, inspektuodamos pastebėdavo, kad yra mokinių nelinksmais veidais, tuojau mokytojai turėdavo aiškintis, kuo mokiniai nepatenkinti, kodėl nusiminę, kodėl nesijuokia, kazački šokdami. Šaukdavo mokinių tėvus ir klausdavo, kodėl sūnus ar duktė niūrūs, nusiminę, ko jiems trūksta. O jei tą nelinksmą veido išraišką pastebėjo per kokią valstybinę šventę ar iškilmių metu, sveikas dingęs.

Iš tikrųjų teko visai iš arti patirti, kad beveik visose mokyklų programose buvo labai maža bendro lavinimosi valandų, o daug stalinizmo, leninizmo, tos amžiais nepabaigiamos, neišsemiamos drg. Stalino konstitucijos ir kazački šokio valandų.

Bolševikų laikais iškepti mokytojai irgi retas kuris buvo tiek prasilavinęs, kiek paprastas mūsų ūkininkaitis, baigęs pradžios mokyklą. Stačiai galima sakyti, kad jiems trūksta ne tik reikalingiausių mokytojui žinių, bet paprasčiausio išauklėjimo ir supratimo, kaip elgtis su kitais žmonėmis — viso to, ką mes vadiname mandagumu.

Kolchozuose po kiekvieno „pamokslo“ raudonajam kampelyje prasidėdavo linksmoji dalis — kazački. Kolchozininkai turėdavę šokti, raitytis, išdarinėti įvairiausius „pokštus“, kvatoti iki nusilpimo. Politinė „svita“ patenkinta iš visa to darydavusi išvadą, kad visi linksmi, viskuo patenkinti ir dėkingi drg. Stalinui už „laimingą gyvenimą“, kurio taip esančios išsiilgusios kapitalistinės šalys.

Dabar kolchozininkai irgi labai daug šoka kazački — dažniausia sekmadieniais. Tačiau šiandien tai jau panašu į pasilinksminimą. Ir labai mažai kas iš jų moka kitokių šokių kaip kazački. Pasitaiko mokančių, bet tai dažniausiai gyvenę dideliuose miestuose.

Jei užmesi per pietus, vakare, ar sekmadieniais akį į sodybas, laukus, paupius, visur būriai apstoję vieną ar dvi kazački šokančias poras. Vienos poros baigė, kitos išeina. Linksmybė ir kvatojimai, riksmai, švilpavimai ir armoškos garsai nesibaigia.

Paklaustas, kodėl jie toki linksmi, vienas kolchozininkas paaiškino: anksčiau, sako, ir valgyt norėjom, bet kazački šokti turėjom, o dabar mes šokam, kad mums linksma. Žiūrėk, girdi, kiek aš bulvių šį pavasarį pasisodinau — rodo pirštu į bulvių lauką: kaip niekada. Ožka atvedė ožiukų, turiu tris vištas, vokiečiai arklį davė — ko, girdi, man nešokti?

Ir čia pat apie mane „supylė“ vieną kazački, kad net prakaitas lašais jam ėmė tekėti.

Rusija, 1942 m. liepos mėn.

Z. Gerulaitis.

Dingusieji sovietų maršalai

Vienas žinomiausių sovietų maršalų buvo Tuchačevskis. Tačiau Tuchačevskio dingimas yra žinomas, nes jis buvo sušaudytas. Betgi kas atsitiko su kitais dviem sovietų maršalais — Bliucheriu ir Egorovu ir šiandien nieko nežinoma. Jie tiesiog „dingo“ ir gana. Dabar Europos spauda paduoda šiokių tokių žinių apie visų trijų maršalų likimą.

Tuchačevskis buvo caro kariuomenės karininkas. Raudonąją kariuomenę organizavo nuo pat pradžios. Pilietinio karo pradžioje komandavo tam tikriems armijos daliniams, o vėliau buvo paskirtas komanduoti Rytų Frontui. 1920 m. komandavo Vakarų Frontui ir kariavo su Lenkija. Taikos metu Tuchačevskis komandavo Karo Apygardos daliniams ir buvo Apsaugos Komisaro pavaduotojas. Tuchačevskis buvo vienas Raudonosios Kariuomenės specialistų ir teoretikų. Jis yra parašęs tuo klausimu nemaža straipsnių, be to, yra „gilaus smūgio“ strategijos autorius ir, pagaliau, Raudonosios kariuomenės mechanizavimo pradininkas.

1937 m., grįžęs iš Londono, Tuchačevskis buvo areštuotas. Drauge su kitais buvo teisiamas tam tikro tyčia sudaryto Tribunolo ir, pagaliau, sušaudytas. Tuchačevskio areštas ir sušaudymas Raudonajai kariuomenei padarė įspūdį. Vėliau buvo sužinota, kad Tuchačevskis ruošė perversmą. Tai turėjo įvykti „rūmų revoliucijos“ būdu. Perversmo diena buvo numatyta 2 gegužės. Čia turėjo būti išnaudota toji proga, kada svarbieji perversmo dalyviai yra Maskvoje. Vieną svarbiųjų vaidmenų turėjo suvaidinti Korkas, kuris turėjo į Kremlių įvesti tam tikrą specialiai sudarytą dalinį. Tokiu būdu Kremlius turėjo būti užimtas ir atpalaiduotas nuo galimos pagalbos ryšių. Tuo pat metu su kitais daliniais Tuchačevskis turėjo areštuoti vyriausybę. Kokią programą buvo numatęs Tuchačevskis — nežinia. Tik tiek žinoma, kad jis teismo metu buvo ramus, o taip pat išdidžiai ir be baimės palaikė kai kurių silpnesniųjų perversmo draugų nuotaiką.

Labai populiarus buvo Bliucherio vardas. Tai taip pat vienas sovietų žinomiausių maršalų. Pilietinio karo metu Bliucheris komandavo 51 divizijai. Vėliau buvo karo ministerijų vienos Tolimųjų Rytų respublikos. Pats pirmasis gavo kautynių ordeną „Raudonoji Vėliava“. 1925 m. Bliucheris, vadindamasis gen. Galinu, buvo vyriausias karinis gen. Čankaišt patarėjas. Vėliau, iki pat arešto, komandavo Tolimųjų Rytų kariuomenei.

Tvirtinama, kad oficiali areštuoti Bliucherį priekabė buvo ta kad Bliucheris blogai veikęs prieš japonus kautynėse ties Chasano ežeru. Tačiau yra nuomonių, kad Mechlis, arba Bliucherio asmens priešas, tyčia parinko kompromituojančios medžiagos, arba pats tokios medžiagos pagamino. Mechlis specialiai važinėjo į Tolimuosius Rytus.

Apie Bliucherio likimą visaip kaip yra pasakojama. Vieni teigia, kad Bliucheris sėdėdamas kalėjime išėjo iš proto. Kiti tvirtina, kad Bliucheris buvo nušautas jo paties kabinete. Tai padaręs NKVD komisaras Ežovas. Apie Bliucherio areštą o tai pat likimą, jokių oficialių pranešimų nebuvo. Visa tai įvyko labai tyliai. Tylomis buvo nukabinti ir jo portretai.

Viena žinomesnė sovietų maršalų figūrų yra Egorovas. Savo metu Egorovas buvo ir Lietuvoje. Tai gana aukštas ir stambus vyras. Ant galvos sovietiško komandiro kepurė. Žvilgsnis tylus ir kietas. Kauniečiai Egorovą galėjo matyti kariuomenės parade. Egorovas pilietinio karo metu komandavo Vakarų Pietų Frontui. Taikos metu komandavo Ukrainos ir Krimo karinėms pajėgoms. Vėliau Egorovas buvo Raudonosios Kariuomenės Vyriausio Štabo viršininkas. Egorovas kartą buvo kaltinamas, kad bolševikų lenkų karo metu, puolant Varšuvą pakeitęs savo kariuomenės antpuolio kryptį, įsakydamas pulti Lvovą, ir tuo kaip palikdamas atvirą Vakarų Fronto sparną. Lenkų antpuolio metu tam sparnui nebuvo suteikta reikiamos pagalbos. Tačiau tie kaltinimai Egorovui greit buvo nutraukti, nes pasirodė, kad čia kaltas buvo gi's Stalinas, būdamas to fronto karo tarybos narys, kaip komunistų partijos atstovas.

Egorovas taip pat buvo tylomis 1939 m. areštuotas. Apie jo areštą ir likimą jokių oficialių pranešimų nebuvo.

Smarkūs mūšiai didžiojoje Dono kilpoje

PER 10 DIENŲ ČIA SUNAIKINTA 600 PRIEŠO TANKŲ

BERLIN VIII.' DNB prie kariuomenės pranešimo papildomai patiria: Nors naujasis sovietų šūkis aiškiai sako, geriau mirti, negu vėl pasitraukti nors vieną žingsnį, vokiečių puolimas žemutinio Dono pietuose vėl padarė žymią pažangą. Vokiečių kariuomenė ir toliau be atvangos vejasi išsisukinėjantį priešą aukštutinės Kubanės kryptimi. Plačiu frontu vykstąs vokiečių puolimas pasiekė 75 km už Salsko į pietus. Kadangi tuo pačiu laiku bolševikai tarp Salo ir Dono į šiaurę nuo Salsko yra nublokšti į rytus apie 200 km, tai vokiečių smelkimasis į pietus nuo Dono yra labai pagilėjęs ir išsiplėtęs. Didžiojoje Dono kilpoje sovietai vėl buvo pradėję pulti stipriomis šarvuočių jėgomis, tačiau vokiečių ir jų sąjunginiko kariuomenės juos sėkmingai atmušė. Su šiandien kaip sunaikintais praneštais 85 šarvuočiais nuo liepos 23 iki rugpiūčio 2 dienos per šiuos sunkius šarvuočių mūšius sunaikinta 600 priešo šarvuočių. Nepaisant beviltiško gynimosi, sovietams nepasisekė sulaikyti vokiečių motorizuotų junginių ir pėstininkų, kurie nesulaikomai smelkėsi į rytus.

Britų salos puolimai

BERLIN VIII. Dėl sekmadienį nakti į pirmadienį įvykusių vokiečių kovos lėktuvų puolimų prieš Didžiąją Britaniją, kariuomenės vadovybė dar praneša: Sekmadienio priešpietinėmis valandomis vokiečių kovos lėktuvai puolė karinius tikslus Anglijos vidurinėje, šiaurinėje ir rytinėje srityse. Sunkaus kalibro bombos sprogo Yorko mieste, prie Ouse upės britų salos šiaurėje. Susisiekimo įrengimai prie britų rytinių krantų taip pat buvo veiksmingai apmėtyti bombomis. Buvo pastebėta pataikant daugeliui bombų į vieną geležinkelio stotį Norvicho pietvakariuose. Garvežių pastogės ir bėgių įrengimai buvo suardyti.

Naktį į pirmadienį vokiečių karinė aviacija toliau tęsė britų salos puolimą. Iš nedidelės aukštumos kovos lėktuvai keliomis bangomis puolė kariniai ūkinius įrengimus Bedforde, vidurinėje Anglijoje, ir išmetė į juos savo bombas. Po sprogimo bombarduotose patalpose kilo daug gaisrų.

IŠNIEKINTASIS SOCIALIZMAS

K. I. ALBRECHT

64

Todėl jis nepriklausė nė vienam iš komisariatų (nei Užsienio, nei Prekybos), bet dirbo palaikydamas tiesioginį kontaktą su bolševikų užsienio špionažo tarnybos šefu Saliamonu Abramovičium Roisemanu.

Po 16-ios partijos dienos 1930 m. jis pasidarė vienas iš žymiausių Partijos CK Organizacinio Biuro ir Centro Kontr. Komisijos prezidiumo narių. Belenkij buvo pirmos rūšies brutalus karjeristas, kuris karjerai nieko nesigailėtų. Jis priklausė prie tos iš patykų veikiančios intrigantų grupės, kuri visokiais būdais stengėsi įveikti partijos vadovybėje esančius idealistus. Jei drauge su Roisemanu prisidėjo prie nuvertimo ligtolinio partijos gen. sekretoriaus Smirnovo ir prie sugniuždymo Rykovo, Bucharino, Zyrcovo ir kitų senųjų partijos vadų, Belenkij drauge su Roizemanu ir Fušmanu seniau priklausė prie aktyviausių žydų socialistų Bundo vadų. Tiktai to jo aktyvumo dėka 1920 m. didžioji žydų socialistų Bundo narių dalis perėjo prie komunistų ir įsijungė į Sovietų Sąjungos Komunistų Partiją. Nuo to momento, kai tiktai partija susiliejo su buvusiais žydų socialistais bundininkais, visas svarbiausias partijos ir valstybės aparate vietas tiesiog plūste užplūdo žydai. Partijos ir valstybės vadovybė per tą keletą metų nesulaikomai perėjo į žydų rankas, juo labiau, kad tie mažuma mokytų rusų, likusių partijos vadovybėje, nė iš tolo negalėjo susilyginti su brutaliai į valdžios viršūnes per kitų galvas kopiančiais apsukresniais žydais.

Zacharijus Belenkij, šiaip iš prigimties kaip žmogus didelis bailys, vis dėlto, kaip ir visi kiti užsienyje veikią GPU ir Sovietų agentai, pasirodė esąs pakankamai gudrus, kad galėtų apsisaugoti visomis eksteritorialumo teisėmis. Jo, kaip Sovietų pasiuntinybės Berlyne patarėjo, titulas leido jam laisvai važinėti į visus tuos kraštus, kurie buvo pavesti jam sekti.

Jau per tą posėdį pasidarė aišku, kad Belenkij kaip tiktai ir buvo tasai žmogus, kuriam galima toki darbą patikėti.

Pailiustruodamas savo veikimą, jis nurodė visą eilę konkrečių pavyzdžių, kaip reikia mokėti išnaudoti kiekvieną patogesnį momentą ir kaip galima apgauti kitų valstybių politikus. Kaip ypatingai gerai nusisekusį pavyzdį jis nurodė prieš keletą mėnesių Berlyno pasiuntinybės rūmuose suruoštą Sov. Sąjungos įkūrimo garbės rautą. Belenkij žodis į žodį pacitavo kalbas ar posakius įvairių vokiečių politikų, valstybės ir ekonominio gyvenimo vadų, kurie buvo atvykę į tas iškilmes ir įsileidę su kitais į laisvas kalbas ir kurių nuomonė Sovietams buvo ypatingai svari.

Belenkij tose savo pastabose, visų išklausytose su dideliu susidomėjimu, o ne vieno posėdžio dalyvio palydėtose gardžiu juoku, pažymėjo, kad nė vienas iš tų svečių — o jų buvo pakviesta ypač daug iš visų politinio ir visuomeninio gyvenimo sričių, tiek pačių valstybės vyrų, tiek reichstago ir Prūsų landtago narių ir kitų žymių partijų šulų nežinojo, kuriam tikslui jis buvo į pasiuntinybės iškilmes pakviestas. Per tą pokylį iš tikro buvo visai nesirūpinta su amžinu partijos ir darbo klasės priešu „drauge pasidžiaugti Spalio revoliucijos sukaktuvėmis“ — čia buvo paslėptas kitas tikslas. Buvo sumobilizuota visa eilė gražiausių moterų ir apsukrių Sovietų agentų, kurie, pirma visus svečius gerai pavaišinę visokių rūšių geriausiais gėrimais, tikriau sakant, juos nugirdę, įsileido su jais į intymias kalbas. Iš pažiūrėti nekalčiausių klausimėlių, kurie prieš tai buvo gerai apgalvoti, ir į juos duotų atsakymų, visus tuos duomenis surinkus į krūvą, buvo visai nesunku Sovietų špionažo tarnybai susidaryti tikrąjį dalykų padėties vaizdą ir pasidžiaugti tomis žiniomis, kurių jai ligi tol nebuvo pasisekę išgauti. Čia ypač aktyvios pasirodė gražiosios GPU agentės, kurios, su nužiūrėtais asmenimis išsiskirsčiusios į nuošalesnes nišas ar šiaip patalpas, su visu moterišku gudrumu pasirūpino nekalčiausiu būdu išgauti Sovietų špionažui taip reikalingus duomenis, atskleistus tų „kvailučių, tokių nuoširdžių pokylio dalyvių“ vien per savo plepumą. Nė vienam iš jų tikriausiai nė įgalvą neatėjo mintis, kad tose pažiūrėti tokiose nekaltose nišose, kur nuoširdžiausiai plepėjo Sovietų ir užsienio diplomatai ar įvairių skyrių vedėjai su gražuolėmis damomis, kiekvienas jų net pašnabždomis ištartas žodis buvo automatiškai užfiksuojamas ir nematomai įtaisytų specialių aparatų perduodamas į pasiuntinybės klausomąją centrinę.

Tuo būdu buvo išgauta daugybė brangiausių žinių apie visas Vokiečių gyvenimo sritis — apie vokiečių užsienio politiką, ūkį, mokslą etc., užfiksuotos į vaškines matricas ir po kelių valandų tą pačią dieną, dar nespėjus svečiams iš pasiuntinybės rūmų išsiskirstyti, diplomatiniu bagažu specialaus kurjerio išvežtos į Maskvą.

Belenkij kaip įdomų faktą nurodė tai, kad tarp tokiu būdu užfiksuotų kalbų buvo ir kai kurių Vokiečių pačių žymiausių asmenybių, kurios tarėsi kalbančios niekieno negirdimos.

Kad tos išlaidos, daromos „Sovietų Sąjungos įkūrimo metinėms paminėti“ viso pasaulio sostinėse, šimteriopai apsimoka, netenka nė aiškinti.

Kai aš per ilgą metų eilę gavau iš arčiau su tais špionažo metodais susipažinti, man pasidarė aišku daug kas, apie ką seniau neturėjau nė mažiausio supratimo — kas man visą laiką atrodė neįspėjama mįsle.

Tarp senųjų Vokiečių Kom. Partijos vadų turėjau keletą pažįstamų. Jie jau 1925—1926 m. kartais imdavo taip smarkiai bartis, vienas kitam prikišdami, kad yra perdaug plepūs ar net išdavikai. Atsitikdavo ne karta, kad net slapčiausi dalykai ir atskirų narių pasisakymai, kokios tuo ar kitu keliu reikėjų laikytis taktikos, pasirodydavo paskiau per Kominterno suvažiavimus ar posėdžius žinomi Sovietų delegacijos nariams, kurie šiuos norėdavo ko tik ne išdavikais apšaukti.

Kadangi visi užsienio delegatai būdavo įkurdinami Kominterno „Lux“ viešbutyje, griežtai izoliuotame nuo likusio pasaulio, tai net slapčiausi, intymiausi tarp jų pasišnekėjimai turėdavo taip pat ten būti. Įtaisytais specialiais aparatais Sovietų slaptoji policija, be abejo, galėjo girdėti ir visus jų pašnekesius. Taip buvo sekami ir šnipinėjami iš užsienio partijos draugai, vykę į Sovietų Sąjungą su didžiausiu pasitikėjimu ir brolišku nuoširdumu. O Kominterno vadovybė tuo būdu dar prieš prasidedant oficialiesiems posėdžiams jau žinodavo, ką iš tikro mano ir kurių delegacijų nariai. Padedama tos medžiagos, ji taip pat galėdavo susekti, kurie iš užsienio komunistų yra pavojingi ar bent nedraugiški Sovietų Sąjungai. Kad tie asmens būtų pašalinti iš kelio, būdavo pasinaudojama tokiu metodu: pirmiausia reikia toki asmenį diskredituoti ir politiniame ir privačiame gyvenime, o paskiau, jau ir pašalinus jį, negali nieko padėti nė didžiausias riksmas ar nepasitenkinimas.

Šitoji išdavimu ir moraliniu teroru paremta sistema iš tikro yra daug pavojingesnė, negu apie ją užsienyje manoma. Bolševikams šnipinėti priverstų žmonių skaičius yra neparastai didelis.

TEISMINIAI SKELBIMAI

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS šaukia per 6 mėnesius nuo šio skelbimo dienos mirusio 1941 m. birželio 27 d. Aleksandro Pūro įpėdinius pareikšti savo teisių į jo palikimą (Nr. 2—748—42). 11476(1)

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS 1942 m. liepos 28 d. nutarė: nežinia kur esančio Juozo Papečkio turto, esančio Kaune, Vaižganto g. 15 Nr., globėjais paskirti Justiną Papečkį ir Oną Papečkytę. (Nr. 6—108—42). 11474(1)

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS 1941 m. lapkričio 24 d. nutarė: 1940 m. lapkričio 20 d. mirusios Konstancijos Preisegalovičienės notarinį testamentą, surašytą Vilijampolės Notaro Jono Žilinsko 1935 m. gegužės 10 d. rejestro nr. 4152, vykdymui patvirtinti. (Nr. 2—272—41). 11475(1)

KAUNO APYLINKĖS TEISĖJAS 1942 m. birželio 3 d. nutarė: 1942 m. kovo 14 d. mirusio Alekso Bakanecko namines testamentą, surašytą 1942 m. vasario 27 d. patvirtinti. (2—463—42). 11472(1)

1942 M. LIEPOS 23 D. KAUNO APYLINKĖS TEISMAS nutarė: nežinia kur dingusio Kazio Rusecko turto globėja paskirti Marijoną Ruseckienę, gyv. Vieškūnų km., Pažaislio valsč. (6—106—42). 11473(1)

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS, remdamasis Akc. ir Fin. Monop. Ist. 559 str., skelbia, kad 1942 m. lapkričio m. 7 d. 10 val., Kėdainiuose, Gedimino g. Nr. 45, bus sprendžiama Antano Kutkevičiaus baudž. byla, kurioje jis kaltinamas pagal Akc. ir Fin. Monop. Ist. 587 str. (B. Nr. 606—42).

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 24 d. nutarė: Juozo Juozapavičiaus, mir. 1941 m. lapkričio mėn. 6 d., notarinį testamentą, K. Markevičiaus, Kėdainių Notaro surašytą 1930 m. gruodžio mėn. 23 d., patvirtinti vykdymui. (A. 153—42). 11434(1)

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 28 d. nutarė: Jono Dirsės, mir. 1941 m. birželio 2 d. namini testamentą, surašytą 1940 m. vasario 20 d., patvirtinti vykdymui. A. b. 131—42). 11433(1)

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 18 d. nutarė: Apolonijos Račkienės, mir. 1941 m. gegužės mėn. 24 d. namini testamentą, surašytą 1939 m. vasario mėn. 24 d., patvirtinti vykdymui. (A. b. 125—42). 11432(1)

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 28 d. nutarė: Mato Račio, mir. 1942 m. gegužės mėn. 27 d., namini testamentą, surašytą 1929 m. vasario mėn. 10 d., patvirtinti vykdymui. (A. b. 133—42). 11431(1)

KĖDAINIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 28 d. nutarė: Antano Bobino, mir. 1941 m. birželio mėn. 14 d., namini testamentą, surašytą 1939 m. liepos mėn. 27 d., patvirtinti vykdymui. (A. b. 132—42). 11423(1)

SEDOS APYL. TEISMAS 1942 m. liepos 9 d. nutarė: 1941 m. liepos 18 d. mir. Kazimieros Šukevičienės namini testamentą, surašytą 1938 m. balandžio 23 d., patvirtinti. (C. b. Nr. 147—42). 11429(1)

SEDOS APYL. TEISMAS 1942 m. liepos 9 d. nutarė 1942 m. vasario 21 d. mir. Magdalenos Paulauskienės namini testamentą, surašytą 1942 m. sausio 1 d., patvirtinti. (C. b. Nr. 238—42). 11428(1)

SEDOS APYL. TEISMAS 1942 m. birželio 26 d. nutarė 1942 m. sausio 5 d. mir. Justino Jeručio namini testamentą, surašytą 1929 m. vasario 7 d., patvirtinti. (C. b. Nr. 199—42). 11427(1)

MAŽEIKIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. balandžio 23 d. nutarė mirusios 1939 m. sausio 8 d. Zofijos Antanauskienės namini testamentą, surašytą 1938 m. lapkričio 3 d., patvirtinti vykdymui. (C. b. Nr. 95—42). 11437(1)

MAŽEIKIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1939 m. lapkričio 21 d. nutarė mirusio 1938 m. spalių 30 d. Petro Šavicko namini testamentą, surašytą 1938 m. spalio 22 d., patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 1207—39). 11436(1)

MAŽEIKIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gegužės 6 d. nutarė mirusio 1942 m. kovo 5 d. Jono Šličiaus namini testamentą, surašytą 1939 m. kovo 28 d., patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 319—42). 11435(1)

BIRŽŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. balandžio mėn. 23 d. nutarė 1941 m. lapkričio 26 d. mirusios Petronelės Narbutaitės namini testamentą, surašytą 1941 m. lapkričio mėn. 25 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 22).

BIRŽŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gegužės mėn. 21 d. nutarė 1942 m. balandžio mėn. 17 d., mirusio Stasio Macio notarinį testamentą, surašytą 1941 m. spalių mėn. 13 d. pas Biržų Notarą Praną Lembertą, rejestro Nr. 254, patvirtinti. (Aps. b. Nr. 135).

BIRŽŲ APYL. TEISMAS šaukia 1941 m. sausio mėn. 6 d. mir. Petro Galvelės įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į jo palikimą, Pagervėlės vnk. Pabiržės vls., iš 44 ha žemės su trobesiais, gyvu ir negyvu inventorium. (Aps. b. Nr. 188). 11426(3)

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS šaukia 4 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos nežinia kur gyvenantį Antaną Simsoną stoti atsakovu jam iškeltoje Onos Misevičiūtės byloje dėl alimentų. (Civ. b. Nr. 256). Antanui Simsonui laiku neatsiliepus, byla bus sprendžiama ir jam nedalyvaujant.

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS šaukia 1933 m. kovo mėn. 1 d. mir. Salomėjos Drevinskienės įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į jos palikimą Kirdonių km., Pabiržės vlsč., iš 1,8140 ha žemės. (Aps. b. Nr. 177).

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS šaukia 1919 m. gruodžio 29 d. mir. Kazimiero Morkūno įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į jo palikimą Šlepščių km., Biržų vls., iš 8 ha žemės su trobesiais. (Aps. b. Nr. 184).

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS šaukia 1924 m. gruodžio 1 d. mir. Juozo Naudžiaus įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į jo palikimą Kirdonių km., Pabiržės vls., iš 10,1837 ha žemės su trobesiais. (Aps. b. Nr. 185).

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. balandžio mėn. 23 d. nutarė 1941 m. lapkričio mėn. 3 d. mir. Krisiaus Krisiukėno namini testamentą, surašytą 1938 m. birželio mėn. 3 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 97).

BIRŽŲ APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. kovo mėn. 5 d. nutarė 1942 m. sausio mėn. 29 d. mirusio Petro Daugio namini testamentą, surašytą 1942 m. sausio mėn. 27 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 70). 11438(6)

JONIŠKIO APYL. TEISMAS skelbia, kad 1939 m. sausio mėn. 27 d. nutarė mirusio 1938 m. vasario mėn. 23 d. Karolio Virbalo namini testamentą, surašyta 1933 m. sausio mėn. 20 d., patvirtinti. (Aps. b. Nr. 165—39). 11328(1)

JONIŠKIO APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1937 m. birželio mėn. 19 d. nutarė: mirusio 1937 m. kovo mėn. 25 d. Kazio Šerkšnio namini testamentą, surašytą 1936 m. gruodžio m. 8 d., patvirtinti. (Ap. b. Nr. 815—37). 11467(1)

MAŽEIKIŲ APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. kovo 28 d. nutarė: mirusio 1942 m. sausio 28 d. Jono Pundžiaus namini testamentą, surašytą 1942 m. sausio 28 d., patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 221—42). 11468(1)

GRINKIŠKIO APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos mėn. 25 d. nutarė: 1941 m. rugpiūčio mėn. 14 d. mirusio Konstantino Kupliausko notarinį testamentą, surašytą Kėdainių Notaro, Eleonoros Garezienės 1940 m. liepos mėn. 8 d. Rejestro Nr. 1845, patvirtinti. Apsaugos bylos Nr. 183—42 metų. 11469(1)

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. kovo 16 d. nutarė: mirusio 1942 m. vasario 5 d. Prano Kairio namini testamentą, surašytą 1942 m. vasario 1 d. patvirtinti vykdymui. (Civ. b. Nr. 159—42).

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. liepos 15 d. nutarė: mirusio 1941 m. lapkričio 22 d. Antano Stočkaus namini testamentą, surašytą 1939 m. gegužės 28 d., patvirtinti vykdymui. Civ. b. 394—42).

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gegužės 15 d. nutarė: mirusio 1942 m. sausio 28 d. Antano — Gedimino Klausučio Beržansko namini testamentą, surašytą 1938 m. gruodžio 26 d., patvirtinti. (Civ. b. 318—42).

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. balandžio 11 d. nutarė: mirusios 1942 m. sausio 12 d. Petronelės Bendikaitės namini testamentą, surašytą 1939 m. vasario 9 d., patvirtinti. (Civ. b. 184—42).

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gegužės 9 d. nutarė: mirusio 1941 m. gruodžio 10 d. Alekso Kiaupo namini testamentą, surašytą 1941 m. lapkričio 12 d., patvirtinti. (Civ. b. 292—42).

KRETINGOS APYLINKĖS TEISMAS skelbia, kad Šiaulių Apygardos Teismas 1942 m. gegužės 23 d. nutarė: mirusio 1942 m. kovo 18 d. Aleksandro Rudžio namini testamentą, surašytą 1942 m. kovo 11 d., patvirtinti. (Civ. b. 229—42). 11455(6)

JURBARKO APYL. TEISMAS skelbia, kad 1940 m. liepos 7 d. nutarė mir. 1939 m. lapkričio 19 d. Zuzanos Mockevičienės namini testamentą, surašytą 1937 m. sausio 24 d., patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 344 — 40). 11329(1)

GRINKIŠKIO APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gruodžio mėn. 2 d. Grinkiškų bus sprendžiama baudž. byla Petro Noreikos, gyv. Gražiškių km., Gudžiūnų v., kalt. Akc. ir f. m. ist. 561 str. Kaltinamajam nestojus, byla bus sprendžiama ir be jo. (Baudž. b. Nr. 282—42). 11421(1)

GRINKIŠKIO APYL. TEISMAS skelbia, kad 1942 m. gruodžio mėn. 2 d. Grinkiškų, bus sprendžiama baudž. byla Vlado Mickaus ir Kazės Mickutės — Žalienės, gyv. Ž. Levikainių km., Grinkiškio v., kalt. Akc. ir f. m. ist. 561 str. Kaltinamiesiems nestojus, byla bus sprendžiama ir be jų. (Baudž. b. Nr. 282—42). 1142(1)

UKMERGĖS APYL. TEISMAS šaukia 1942 m. balandžio 20 d. mir. Simono Pilkos įpėdinius 6 mėn. būvy nuo šio skelbimo dienos pareikšti savo teisių į velionies palikimą, esanti Balninkėlių km., Balninkų vls., Ukmergės aps. (Aps. b. Nr. 233—42). 11399(1)

ROKIŠKIO APYL. TEISMAS 1942 m. birželio mėn. 27 d. nutarė 1941 m. balandžio mėn. 6 d. mirusio Kazio Mikėno namini testamentą, surašytą 1937 m. sausio mėn. 20 d., patvirtinti vykdymui. (Aps. b. Nr. 212—42). 11439(1)

KAZLŲ RŪDOS APYL. TEISMAS 1942 m. gegužės mėn. 19 d. nutarė globėju turto nežinia kur esančio Slovėno Jurgio, Lekėčių v., Donominos km., Šakių aps., globėju ir jo reikalų vedimui teismuose ir kitose įstaigose paskirti jo seserį Slavėnaitę — Navickienę Valeriją, gyv. Damaninos km., Lekėčių v., Šakių aps. (Aps. b. Nr. 137—42). 11493(1)

SPORTAS

Lietuva pakviesta į Europos stalo teniso pirmenybes

Slovakijos stalo teniso sąjunga, padedama Vokietijos stalo teniso sąjungos, 1943 m. sausio 11—17 dienomis Bratislavijoje rengia pirmąsias Europos karo meto pirmenybes. Šalia kitų Europos tautų, **pirmenybėse dalyvaus ir Lietuva.** Reikia tad tikėtis, kad mūsų tenisininkams po ilgesnės pertraukos, panaikinus mus nuo Europos skyrusią bolševikų sieną, vėl bus lemta pasirodyti tarptautinėse rungtynėse.

Mūsų stalo tenisas, šalia krepšinio, yra viena iš nedaugelio sporto šakų, kuria galime sėkmingai varžytis ir su stipriausiomis šioje srityje valstybėmis. Be tarpvalstybinių ir tarpmiestinių rungtynių Rygoje, Taline, Stockholme, Bukarešte, Berlyne, Varšuvoje, mūsų stalo tenisininkai yra dalyvavę visoje eilėje pasaulinių pirmenybių Vienoje, Budapešte, Londone, Kaire ir kt.

Paskutinį kartą mūsų stalo tenisininkai dalyvavo 1939 metų pasaulinėse stalo pirmenybėse Kaire, čia užimdami iš vienuolikos pirmenybėse dalyvavusių valstybių ketvirtą vietą. Pirmoji buvo Čekoslovakija, antroji Jugoslavija, trečioji Anglija ir ketvirtoji Lietuva.

Nuo to laiko praėjo keletas audringų metų, kurie ypač mūsų stalo teniso sportui nebuvo palankūs. Išbrovėliai bolševikai, reformuodami pagal savo kurpalį mūsų sportą, stalo teniso nenorėjo visai pripažinti. Ši populiari visame pasaulyje, o taip pat ir Lietuvoje sporto šaka bolševikams, matyti, nepatiko dėl to, kad neturi savyje to kovingumo, kuriuo pasižymi kitos sporto šakos, padedančios bolševikams auklėti užkietėjusį bolševiką. Nepaisant tokios nepalankios konjunktūros, mūsų stalo tenisas pergyveno laimingai bolševikinius metus ir dabar vėl yra atgavęs savo teises. Jei tik neatsiras kokių nenumatytų kliūčių, mūsų tenisininkai, tinkamai padirbėję, neblogiau pasirodys ir šiose Europos karo meto varžybose, kaip ir anksčiau.

LFLS — VILNIAUS APYGARDOS MEISTERIS

Šių metų baigminėms Lietuvos futbolo pirmenybėms kiek trukdė dėl kai kurių priežasčių užtrukusios Vilniaus apygardos futbolo pirmenybės. Praeitą savaitę LFLS — Šarūno rungtynėmis turėjo būti išspręstas Vilniaus apygardos meisteris. Rungtynėms pasibaigus, kaip žinoma, lygiomis (2:2), pirmenybės vėl kiek užsitęsė. Pagaliau Vilniaus apygardos meisteris liko išaiškintas antradienio pakartotinose rungtynėse. Po įtemptos kovos šį kartą LFLS įveikė Šarūną 3:1 (1:0). Įvarčius LFLS naudai pelnė Saunoris (2) ir Cenfeldas (1), o Šarūno naudai garbės įvartį — Andriulis.

Šio laimėjimo dėka LFLS tapo Vilniaus apygardos meisteriu ir antrame Lietuvos pirmenybių pusfinalyje sekmadienį Vilniuje žais su savo gimininguu klubu — Kauno apygardos meisteriu, vietos LFLS. O šių rungtynių laimėtojas Lietuvos pirmenybių finale susitiks su Panevėžio Maistu.

ŠIANDIEN RINKTINĖ—KOVAS

Šiandien 18 val. valstybiniame stadijone įvyksta kontrolinės futbolo rungtynės Rinktinė — Kovas. Teisėjauja Čerekas.

JONAVOS LFLS LAIMĖJIMAS

Rezervinės klasės meisteris Tauras sekmadienį viešėjo Jonavoje, kur buvo vietinės LFLS svečiu. Jonaviečiai pateikė staigmeną, įveikdami nesilpną Tauro ekipą net 8:2 (2:1), užsirekomendavę kaip gerai susižaidęs pajėgus vienetas. Rungtynes pravedė Činikas (Kaumo LFLS).

Ryga—Talinas 4:0 (1:0)

Praėjusį sekmadienį Rygoje 12.000 žiūrovų akivaizdoje buvusiomis futbolo rungtynėmis atnaujinti tradiciniai bičiuliški latvių ir estų tautų sportiniai santykiai. Bolševikų invazijos ir ją sekusių skaudžių padarinių nutraukti. Šis — trisdešimt ketvirtasis — abiejų tautų rinktinių susitikimas buvo iškilmingai pradėtas Latvijos Generalinio Direktoriaus Dankers. Po to perėmė žodį SS brigadefiureris Schröder ir savo trumpoje kalboje pabrėžė momento reikšmę. Žaidikai, žiūrovų gausiai apdovanoti gėlėmis, prieš žaidimą padalijo jas gausiems rungtynių garbės svečiams — sužeistiesiems.

Pats žaidimas buvo pradėtas kiek nervingai. Estai, kurių daugumas buvo jaunesniosios futbolininkų kartos žmonės (nes daugelis geriausiųjų estų futbolininkų — bolševikų siautėjimo aukos), pradžioje latviams buvo visai lygus varžovas. Buvo išplėtotas gražus, greitas žaidimas. Abi pusės neišnaudojo gausių progų, nes pavojingais momentais abiejų pusių vartininkai ir gynikai dirbo pavyzdingai. 35 minutei po puikios latvių puolikų Peičo, Freimanio ir Vanago kombinacijos buvo pasiekta pirmasis įvartis.

Estai neįstengė atlaikyti latvių diktuojamos spartos, ir antrąjį kėlinį latviai visą laiką spaudė. 49 minutėj dešinysis estų puolikas įmušė savižudį įvartį. Latvių antpuoliai darosi vis audringesni. Po Bebrio tyčia nejkirsto baudinio 73 minutėje Jegeris, kuris šiose rungtynėse buvo ypačiai geras, įkirto tretįjį įvartį. Po trijų minučių pats Jegeris užfiksavo 4:0 pasekmę, kuria ir buvo baigtas įtemptas ir riterišKas žaidimas.

Rygos rinktinė laimėjo pelnytai, tačiau ir estai mažų mažiausia buvo verti bent garbės įvarčio.

Skelbimas Nr. 26

1942 m. rugpiūčio mėnesį Lietuvos Generalinės Srities gyventojai gauna po

1 gab. pūsto muilo (Schwimmseife) arba
1 gab. stand. tualetinio muilo arba
1 gab. branduolinio miltelių arba
1 pokelį skalbimo miltelių arba
100 gr. žalio muilo.

Muilas atleidžiamas:

a) Miestų gyventojams — pagal maisto kortelių atkarpą „BW 31—34 s" su perspausdinta skaitline „6".

b) Kaimų gyventojams pagal maisto kortelių atkarpą „ON 1" su perspausdinta raide „K 2".

Atkarpos „BW 31—34 s" ir „ON 1" galioja iki 1942 m. rugpiūčio 31 d.

Parduotuvės privalo už surinktas kortelių atkarpas atsiskaityti su Maitinimo ir Ūkio Skyriais iki 1942 m. rugsėjo 7 d.

Kaunas, 1942 m. liepos 29 d.

Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigos Lietuvos Generalinei Sričiai Prekybos Valdyba

TIEKIMO IR PASKIRSTYMO ĮSTAIGOS LIETUVOS GENERALINEI SRIČIAI MAITINIMO VALDYBOS

Skelbimas Nr. 85

1.

Vaikams nuo 3 iki 6 metų amžiaus, pagal melsvos spalvos maisto korteles, galiojančias nuo 1942 m. liepos 27 d. iki rugpiūčio 23 d., 31 savaitės marmeladui atkarpą, perspausdintą skaitline „6", duodama po 240 gr. marmelado arba dirbtinio medaus.

2.

Atkarpos galioja visą tų maisto kortelių galiojimo laikotarpį.

Iš surinktų kortelių atkarpų turi būti atsiskaityta Maitinimo Valdybos 1942 m. gegužės 21 d. skelbime Nr. 58 nurodyta tvarka ir laiku.

Kaunas, 1942 m. rugpiūčio 3 d.

Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigos Lietuvos Generalinei Sričiai Maitinimo Valdyba

TIEKIMO IR PASKIRSTYMO ĮSTAIGOS LIETUVOS GENERALINEI SRIČIAI MAITINIMO VALDYBOS

Skelbimas Nr. 86

1.

Nuo 1942 m. rugpiūčio 24 d. Lietuvoje įvedami keleivių kuponai, kuriuose maisto produktų normos yra pažymėtos. Keleivių kuponų galiojimo laiką įrašo kuponus išduodanti įstaiga.

2.

Keleivių kuponai bus išdavinėjami keleiviams ir kitiems asmenims pagal Maitinimo Valdybos atskirus nurodymus. Išduotieji keleivių kuponai galioja iki juose pažymėto laiko ir juose pažymėti produktai turi būti parduodami visose maisto produktų krautuvėse, be įsiregistravimo jose iš anksto.

3.

Dėl surinktų keleivių kuponų prekybininkai turi atsiskaityti atitinkamuose maitinimo ir ūkio skyriuose ta pat tvarka ir tais pat terminais, kaip dėl surinktų maisto kortelių atkarpų.

Kaunas, 1942 m. rugpiūčio 3 d.

Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigos Lietuvos Generalinei Sričiai Maitinimo Valdyba

KAUNO MIESTO BURMISTRO

Skelbimas Nr. 28

Visi asmenys ir nekilnojamųjų turtų savininkai, kurių sklypuose yra dabar nenaudojamų virimo katilų virš 100 litrų talpos, turi juos užregistruoti per 8 dienas.

Registruojama Miesto Savivaldybės Ūkio Direkcijoje, Laisvės al. Nr. 70, V aukštas, 61 kamb.

Kaunas, 1942. VIII. 5.

(pas.) S. Kenstavičius
Kauno Miesto Burmistras
11464(1)

KAUNO MIESTO BURMISTRO

Skelbimas Nr. 27

Kioskams ir spintelėms nustatau tokį tuojau įsigaliojantį prekiavimo laiką:

a) Darbo dienomis nuo 6,30 ligi 12 ir nuo 15 ligi 21 val.

b) Sekmadieniais bei šventadieniais nuo 8 ligi 12 val.

Tuo laiku spintelės ir kioskai turi būti atdari.

Kas nesilaikys anksčiau nurodytų nuostatų, bus baudžiamas pinigine bauda ligi 150 RM. Jei toji bauda negalėtų būti išreikalauta, ji pakeičiama laisvės atėmimu ligi 6 savaičių.

Kaunas, 1942. VIII. 5 d.

(pas.) S. Kenstavičius,
Kauno Miesto Burmistras
11463(1)

Teatras

Laikšio g-vė 21, Telef. 21861.

Nuo rugpiūčio mėn. 1 d.
ĮDOMI IR GRAŽI PROGRAMA!

I
MEILĖ PO KAUKE"
(Vieno veiksmo operetė)
II
Hamburgo „varietės"
ELZOS THOLER baletas
III
2 EVELIN ikaristai
IV
ANELEZA ALTMAN
šokiai su akrobatika ir dainom
V
Kauno D. Teatro operos soliste
M. VILČIAUSKAITĖ
VI
Žinomas Pabaltijo kvartetas
4 GRIVSKI
ir daug kitų numerių.

Bilietai parduodami Teatro kasoje nuo 12 — 14 val. ir nuo 17 — 20 val. Seansai 18 ir 20 val. Šventadieniais 16, 18 ir 20 v.

PERKU:

Medžio apdirbimui, medinių klumpių išdirbimui, medžio tekinimui ir stalių darbams įvairias mašinas bei jų dalis.

Obliavimo stakles, obliavimo, dailydžių, šaltkalvių, tekintojų, stiklių, instaliatorių įrankius, rankines audimo stakles ir įrankius audimui.

Be to, miško medžiagą, audinius, odą ir t. t., taipogi atmatas ir liekanas: linų, dirbtinio šilko, trikotažo kaspinų ir t. t.

Siūlymus siųsti į VEREINIGTE WERKSTAETTEN - KAUEN, Vilijampolė, Panerių 55.
11354(3)

Utenos Apskrities Valdybai **skubiai reikalingas technikas**— mechanikas. 11414(3)

Į LAISVĘ

Kaunas, Duonelaičio 2.

REDAKCIJA interesantus priminėjo 12—13 ir 17—18 val. Telefonai: vyr. redaktoriaus 20520, red. sekretoriaus 21414, redakcijos 20530.

ADMINISTRACIJA dirba nuo 7 ligi 18 val., prieš šventadienius — nuo 7 ligi 15 val. Telef.: skelbimų skyriaus — 26375 buhalterijos — 27659, ekspedicijos 24825.

PRENUMERATA: Tel. 26225,
siunčiant paštu per laikraščių užsakymo punktus — 1,30 RM mėn.;
•
siunčiant paštu kaip spaudinius — 1,10 RM prenumeratos ir 0,90 RM persiuntimo išlaidų;
•
Anksčiau išėjusius numerius administracija pasiunčia apmokėjus numerio kainą ir po 0,05 RM už kiekvieną numerį persiuntimo išlaidų.

SKELBIMAI: smulkūs skelbimai už kiekv. 15 žodžių arba jų dalį: 1) darbo ieškantiems 0,30 RM; 2) darbo siūlantiems 1,50 RM; 3) pirkimo ir pardavimo reikalais — 2 RM.
•
Valdinių ir prekybinių įstaigų įmonių, gydytojų ir pan. skelbimai 1 petito eilutė 0,50 RM.
•
Mirties pranešimai standartinio dydžio spausdinami administracijos parinktoje vietoje už 5 RM; užuojautos — 10 RM.
•
Skelbimai priimami administracijoje darbo metu ir spausdinami kitos dienos numeryje.

PINIGAI galima siųsti paštu administracijos vardu arba per Lietuvos Banko skyrius „Spaudos Žodis" a. a. b. vardu (papr. ein. sąsk. Nr. 8012) Lietuvos Bankui Kaune.

Leidžia: a. a. b. „SPAUDOS ŽODIS"
Spausdina: Spaustuvė „ŽAIBAS"
Kaunas, Duonelaičio g-vė Nr. 24.

SMULKŪS SKELBIMAI

Siūlo darbo

Rūbų siuvyklai reikalinga darbininkė, mokiniai, mokinės. Nemuno 8. Pečiukaitis. 11367(3)

KIETAVIŠKIŲ bažnyčiai (Trakų apskr.) reikalingas geras, doras vargoninninkas. Sužinoti pas kleboną. 11281(6)

Namų ruošos darbams reikalinga švari, sąžininga tarnaitė. Salygos ir atlyginimas geras. Kreiptis Gėlių ratas 21, tel. 24820. 11401(2)

Reikalinga auklė (vasarą ūkyje, žiemą mieste) prie mergaitės vienerių ir berniuko trečių metų. Rašyti Vilkaviškis, Daukanto 15, O. Ving.-K-nei. 11415(3)

Ruzgų administracijai tuojau reikalingas prityręs, savistoviai dirbas sodininkas. Prie piniginio atlyginimo duodama ordinarija ir premija už parduotus gaminius. Kreiptis į administratorių Ventos pšt., Mažeikių apskr. 11381(3)

Reikalingas stalius, mokantis savarankiškai dirbti. Atlyginimas ir sąlygos geros. Kreiptis Savanorių pr. 35, b. 4, baldų d-vė. 11485(3)

2 asmenų šeimai namų ruošai reikalinga ateinanti švari, sąžininga mergaitė arba pagyvenusi moteris. Žemaičių 86a. 11480(3)

Reikalingi nuolatiniam darbui staliai ir pynimo darbų meistras. Kreiptis darbo valandomis į Darbo ir Socialinių Reikalų Valdybą, Kauno Aklųjų Įmones, Kaune, Daukšos 9. 11471(3)

Reikalinga auklė prie 1 metų vaiko. Sužinoti Palangos 4— 6, b. 1. 11462(2)

Centraliniam Vaisių Perdirbimo Fabrikui „SODYBA" reikalingi darbininkai — vyrai. Kreiptis f-ko kontora Napoleono g. 3, tel. 26541. 11508(1)

Mažai šeimai prie 1,5 metų vaiko reikalinga sąžininga **tarnaitė.** Kreiptis Aušros 9, b. 1, tel. 21961. 11501(2)

Aklųjų Institutui reikalingi buhalteris — sekretorius ir mašininkė-as. Teirautis tel. 25241, Kapinių g-vė 21. 11496(3)

Ieško darbo

14 metų berniukas ieško atitinkamo bet kokio darbo. Sutinka išvykti ir į provinciją. Siūlyti raštu laikraščio ad-jai 13742. 11450(2)

Ieškau darbo prie įvairių žemės kasimo, tiltų, kelių vedimo darbų, darbų vykdytojo, dešimtininko - sandėlininko ar panašioms pareigoms. Moku dirbti su geodeziniais instrumentais. Toje srityje turiu ilgametį stažą. Sutinku būti kitose panašiose srityse bei išvažiuoti provincijon. Rašyti šio laikraščio a-jai. Paso Nr. 667834. 11506(3)

Buhalteris, turįs ilgametą praktiką sandėlių vedime ir gamybinėje buhalterijoje bei mokąs vokiečių kalbą, ieško tarnybos. Siūlyti raštu laikraščio a-jai Nr. 713. 11491(3)

Parduoda, perka

Pirksiu fizharmoniją mokytis vargoninkauti. Siūlyti raštu laikraščio a-jai Nr. 13643. 11314(4)

Parduodamas gilus vaikų vežimėlis 300 RM. Nemuno 16, b. 12a. 11481(1)

Pirksiu gerą sofą. Siūlyti raštu laikraščio administracijai Nr. 13856. 11466(1)

Parduodu už 300 RM 5 lempų radijo aparatą nuolatinei srovei. Kreiptis Šančiai, Vokiečių g-vė 35a, b. 1. J. Bagdonavičius. 11457(1)

Skubiai pirksiu geros kokybės 1—2 nikeliuotas lovas, etažerę ir virtuvės indus. Siūlyti „Į Laisvę" admin. Nr. 16615. 11503(1)

Pirksiu radijo aparatą 5 — 6 lempų. Siūlyti šio laikraščio administracijai Nr. 13873. 11494(1)

Butai ir kambariai

DĖMESIO! Nelaikykite tuščių butų - kambarių. Nelaukite, kol suglaudins. Registruokite butus - kambarius kontoroje „Butas". Čia gausite nuomininką sulig pageidavimu. Maironio 25, tel. 26759 nuo 9—17 val. 11327(2)

Un-to asistentas, gydytojas, nesiverčias praktika, ieško 2-jų kambarių. Galima ir be baldų. Skambinti nuo 18 val. telef. 21616. 11365(2)

Dipl. inžinierius ir gydytojas ieško didelio kambario ar 2 mažesnių arba 2—3 kambarių buto. Pageidaujama Žaliakalnyje. Apsigyvenę nurodžiusiam atsilyginsime. Siūlyti šio laikraščio administracijai. 11386(2)

Tarnautojas (mokąs ir vokiečių kalbą) ieško atskiro kambario su baldais. Siūlyti tel. 23758 nuo 9 — 10 val. 11444(1)

Jaunas vokiečių valdininkas, mokąs lietuvių kalbos, ieško kambario su baldais. Pageidaujama arti Vytauto pr. Turi savo kuro. Siūlyti šio laikraščio adm. Nr. 13750 arba tel. 28354 nuo 8—12 val. 11459(2)

Reikalingas butas iš 2—3 kambarių su virtuve. Pageidauju Žaliajam kalne. Siūlyti K. Bagdonui tel. 24821. Kieno nurodymu užimsiu butą, tam atlyginsiu. 11454(1)

Išnuomojamas kambarys, Vaisių g. 11. Bakas Stasys. 11453(1)

Išnuomojami kambariai vyrams, su baldais ir patarnavimu, įėjimai atskiri. Kreiptis Kranto alėja 121. 11452(1)

Birštono kurorte nuo 10. VIII iki 15. IX ieškau gero kambario. Dėl kainos susitarsime. Siūlyti Kaunas, Totorių 9, b. 9, Stukienei. 11500(1)

Ramūs gyventojai, vyras su žmona ieško buto Žaliakalny iš dviejų kambarių ir virtuvės — gali būti ir daugiau. Nurodžiusiam šeimininkui ar kitam sumokėsiu 150 RM. Siūlyti tel. 27120. Vilniaus g-vė 23—6. 11495(1)

Pamesta

Sekmadienį, rugpiūčio 2 d., apie 10 val. 30 min. išlipdamas Raudondvaryje, laive „Liūtas" pamiršau šviesiai rudos spalvos demisezoninį vyrišką paltą. Radusį labai prašau pranešti Četkauskui, Žemaičių 21, b. 9, Kaune. Telef. 22228 nuo 12—13 val. Radusiam atlyginsiu. 11332(3)

Dingusį Vytauto Česnos atestatą, išduotą Vilkaviškio gimnazijos, laikyti be vertės. Radus grąžinti į Vilkaviškio aps. ligoninę. 11451(1)

Sąžiningas radėjau

Rades pamestą š. m. rugpiūčio mėn. 2 d. Panemunės miške Žuvėdrų alėjoje vyrišką rankinį, auksinį laikroduką „Mikron" su odiniu dirželiu, prie kurio prisegta Vytis, nuoširdžiai prašau už gerą atlyginimą grąžinti K. Majauskui, Kaunas, Perkūno al. 21, tel. 26516. 11449(1)

Pamesta Padleckienės Stefanijos pasas ir portfelis juodas, odinis. Už portfelio grąžinimą gerai atlyginsiu. Pasą prašau laikyti be vertės. 11482(1)

Pamesta darbo knygelė, gimimo metrikai, darbo pažymėjimas, duotas Vilkijos girininko Antano Vidiko vardu, laikyti be vertės arba radus grąžinti Vilkijos policijai. 11479(1)

Pamestas maisto korteles Dabašinsko Stasio Nr. 223073, 223074, 76155, prašau laikyti be vertės. 11456(1)

Š. m. rugp. 2 d. apie 11 val. Laisvės al. tarpe Senamiesčio ir Daukanto g-vių pamestas **gintarinis keturkampis ženklelis** su raidėmis „T. T. K.". Radusį prašau pranešti tel. 22749 Bus atlyginta. 11499(1)

1942 m. VII. 31 d. Jonavos g-vės rajone pamečiau vidaus pasą Nr. 1246951/2470, duotą Raudondvario vsl. viršaičio Juozui Gabrilavičiui ir darbo pažymėjimą duotą fabriko „Lima", laikyti negaliojančiais. Radus, grąžinti Vilkijos g-vė 10. 11489(1)

Pamesta tarp V-to tako ir Raginės g. 42. VIII. 3 d. piniginė mėlynos spalvos su įvairiais rašteliais ir pinigais. Vytauto Olišausko. Kas radot, grąžinkit tik piniginę ir raštelius. Kaunas, Žalioji 40, b. 4, 11488(1)

Įvairūs

Vertimų biuras „PRASYMAS" rašo **ir verčia** į vokiečių kalbą įvairius prašymus, dokumentus ir kt. Kaunas, **Putvinskio g-vė Nr. 28.** 11310(11)

Pavogtus dviračius padėkime ieškoti vienas kitam. Nukentėjusieji siuskite savo adresą: Kaunas, pašto dėžutė 150 nr. 11337(11)

NERIAMI
plaukams tinkleliai
Žaliakalnis, Kalniečių 30, b. 1

Keičiu visai naują vyriška lietpalti arba kitką į gerą sportišką vaikų vežimėlį. Siūlyti raštu laikraščio a-jai Nr. 13722. 11405(2)

Keisiu geram stovy gilų vaikų vežimėlį į sportišką, geram stovyj. Siūlyti raštu laikraščio a-jai Nr. 13722. 11404(2)

Mainau geram stovyje armoniką į dėvėtą dviratį. Kaunas, Raudondvario g-vė 26a. 11403(3)

Foto aparatą firmos „Agfa" keisiu į vyrišką rankinį laikrodį. Sužinoti Vytauto pr. 39, krautuvė. 11509(1)

Pavogtas Adomavičiaus Liongino vid. pasas, liudijimas nakties metu vaikščioti, darbo pažymėjimas ir 2 maisto kortelės. Viską prašau laikyti be vertės. Ir Zavistanavičiaus Mykolo pasas ir leidimas batukams pirkti. 11507(1)

Pavogta Domicelės Dilienės, gyv. Savanorių pr. 269, b. 10, pasas, darbo pažymėjimas ir darbo knygutė. Anykščių valsčiaus valdybos duotas leidimas pirkti vinių 20 kg, batukams pirkti leidimas Nr. 32/1151, duotas Malėtų g-vėj Nr. 10. Laikyti be vertės. 11356(1)

Gilų vaikams vežimėlį keičiu į sportinį. Skambinti tel. 41325. 11498(1)

Pavogta Teklės Marcinkevičienės 5 asmenų maisto kartelės ir pasas. Prašau laikyti be vertės. 11492(1)

Reikalingas KVALIFIKUOTAS BUHALTERIS. Pageidaujamas vokiečių kalbos mokėjimas. Kreiptis į Ostland Film G. m. b. H. Kaunas, Laisvės al. 19. 11364(3)

DĖMESIO!

Tuojau reikalingi siuvėjai ir siuvėjos karišiems darbams. Kreiptis Palangos 16, II a, pas tvarkytoją. 11396(2)

Pupų Dėdės PASTOGĖ

Jonavos g. 10 Nr. (prie buv. žuvų turgaus, ant Neries kranto) Tel. 25772.

PROGRAMOJE

1) Klounas **Andrius** ir jo Vytautas,
2) Klounas **Orfi** ir **Torfi,**
3) Magikas **Minginas,**
4) Ženglerius **Ričardas,**
5) Anūkėlis **Antanukas,**
6) Kaučukas **Norvila,**
7) Žmogus be kaulų **Banaitis,**
8) Čigonas **Mikola,**
9) Tautiškos dainos ir šokis Kubilas,
10) Kupletistas **Navickas.**

Seansai: 18 ir 20 val. Šventadieniais: 16, 18 ir 20 val.

Bilietai parduodami kasdien nuo 15—20 val., šventadieniais nuo 13 — 20 val. „Pastogėje" Jonavos 1.

Čia kasdien veikia VAIKŲ KARUSĖLĖ.

Laivininkystės Inspekcija praneša, kad uždarius Geležinio tilto keleiviams praėjimą, yra įruoštas žemiau Geležinio tilto keltas keleivių perkėlimui, kuris veikia kas dieną nuo 5.30 iki 22.30 val. 11363(4)

PIRTIS „HIGIENA"

Po remonto pradeda sezoną rugpiūčio 7 d. 8 val.

Pirtis ir vonios veiks ketvirt., penktad. ir šeštadieniais 8 — 20 val.

Moksleiviams nuolaida tik ketvirtadieniais. 11388(3)

Socialinio Draudimo Skyriaus Birštono Sanatorija: reikalingi tarnautojai:

1. Medicinos sesuo,
2. Šoferis — mechanikas.

Kreiptis į Socialinio Draudimo Skyrių, Kaunas, Vytauto pr. 63, IV aukštas. 11400(3)

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 7 d. atidaroma Savanorių prospekte 152 (greta kino „Pasakos") **K. DAŠKEVIČIAUS Moterų kirpykla.** 11342(1)

Kauno III gimnazijai reikalingas **SEKRETORIUS** (raštvedys). Kreiptis Kęstučio 7a. 11487(1)

V. Černiausko Cirkas

Senoji turgavietė — (Seimo Lukšio gatvė).

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 3 dienos
Visiškai NAUJA
PROGRAMA

DALYVAUJA:
vieninfelės visoje Pabaltijoje **oro akrobatės,** panelės **LILI ir SILVA.**
plastikos akrobatai 2 LEON - EDNA, ekscentrikos akrobatai 2 LATINI, ženglioris LERSONAS,
dirbusieji didžiuosiuose Europos cirkuose komikai ROLANDAS. JULIUS ir ANTONIUS ir kiti cirko artistai.

Programos pradžia: šiokiadieniais — 17.45 ir 20 valanda,
šventadieniais — 15, 17.30 ir 20 val.
Kasa atdara: šiokiadieniais nuo 15 val. iki 20 val.
šventadieniais nuo 12 iki 20 val.
CIRKO DIREKCIJA

Staigmena Šiauliškiams!

V. Černiausko cirko artistų trupės iškyla Šiauliuose

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 5 dienos Šiaulių teatro patalpose V. Černiausko cirko ir estrados artistų pirmas pasirodymas Šiauliuose.
Programoje dalyvauja vietos ir užsienio cirko ir estrados artistai.
Kasdien seansai 18 ir 20.30 val.
Šventadieniais 15.30, 18 ir 20.30 val.
Kasa atdara nuo 12 iki 15 val. ir nuo 17 iki 20.30 val.
Šventadieniais nuo 12 iki 20.30 val.
CIRKO DIREKCIJA

Panevėžys — dvi dienas Reicho darbo tarnybos ženkle

RDT vyrai pasižymėjo ugnies ugdami gaisrą

Praėjusią savaitę visas Panevėžys lauke Reicho darbo tarnybos. Buvo patirta, kad vienas RDT dalinys kartu su Panevėžyje žinomu orkestru šeštadienį ir sekmadienį turėjo pravažiuodami apsistoti Panevėžyje.

Šeštadienį, rugpiūčio 1 d., šis dalinys su orkestru 14 val. iš tikrųjų atvyko į Panevėžį. Vienoje pievoje miesto ribose, prie upelio, vyrai tuoj pradėjo statyti palapines. Šis darbas vyko susirinkus dideliam būriui panevėžiečių. Pasigirdo trumpi įsakymai, ir, kaip iš burtininko rankos, didelėje pievoje iš karto atsirado nedidelis palapinių miestelis.

Po valandos panevėžiečiai pamatė, kaip vienas RDT vadas ir trys vyrai nužygiavo į apygardos komisaro įstaigą. Tai buvo garbės sargyba, kuri su žvilgančiais kastuvais nuėjo pirmą kartą atlikti savo pareigos.

Tą pat akimirksnį iš kitos pusės atvyko du darbo vyrai, kurie kartu su rusų karo belaisviais atgabeno lauko virtuvę. Visi žiūrovai džiaugėsi matydami, kaip apsukriai ir greitai jaunieji vyrai su savo dailiomis uniformomis — nacionalsocialistinės Didžiosios Vokietijos kovos ženklu ant kairės rankovės — atliko jiems duotus uždavinius.

Po to darbo vyrai pasiruošė žygiuoti per miestą, — su muzikantais priešakyje — kad gyventojams parodytų, kas yra Reicho darbo tarnyba, nes jie ją težinojo iš laikraščių pranešimų. Batai, kastuvai, diržų sagtys ir visa uniforma buvo išvalyti ir nušvarinti taip, kaip iš jauno darbo vyro reikalaujama.

Staiga pasigirdo klyksmas: „Gaisras!" Kas dabar atsitiko, buvo kelių minučių darbas. Čia tikrai pasirodė, kas yra RDT. Pasigirdo švilpukas, keletas trumpų įsakymų, ir, kol gyventojai, tirštai apgulę alkštę, suprato, kas vyksta, vyrai pagrobė kastuvus ir tekini paskui savo vadus nubėgo prie tilto. 300 metrų nuo stovyklos iš vieno didelio namo ėjo liepsnos. Po dar penkių minučių dalinys jau buvo gaisro vietoje. Po to viskas vyko taip, kaip mes, RDT žmonės, prityrę katastrofų malšintojai, jau daug metų esame prate. Pro alkštę girdėjosi įsakymai: „Dešimt vyrų sudaro užtvarą, 15 vyrų — į degantį namą išnešti daiktų, 10 vyrų išveda gyvulius iš tvartų, 30 vyrų įmeša daiktus iš pavojaus zonos!" Atvyko ir gaisrininkai. 20 vyrų tuoj nuėjo padėti gaisrininkams nuimti nuo automobilio žarnas. Šeši vyrai paskubomis nunešė su gaisrininkais ir pastatė prie upės siurblį. Po 10 minučių vanduo buvo varomas jau trimis žarnomis. Smagu buvo žiūrėti kaip tie septyniolikamečiai, rizikuodami gyvybe, iš jau liepsnojančio namo be atvangos nešė daiktus, kurie visi buvo išgelbėti. Greitai atėjo, jie lygiai greitai ir nuėjo šalin. Iš gyventojų veidų buvo matyti, kad jir vaizdas jiems padarė gilų įspūdį, nes toks didelis pasiaukojimas su didžiausiu disciplinuotumu jiems buvo naujas dalykas. To pasiaukojimo dėl svetimo turto vien įsakymais negalima pasiekti. Taip elgtis gali tik jaunimas, išauklėtas nacionalsocializmo dvasioje ir ja persiėmes kaip savaime suprantamu dalyku. Tai yra įkūnijimas pasakymų „visų nauda svarbesnė už vieno naudą" ir „vienas už visus, visi už vieną".

Vyrai stovykloje tuoj sutvarkė savo drabužius ir kartu su muzikantais pro miestą nužygiavo į parką. Į koncertą miesto sode tarp 19 ir 21 valandos atvyko daug publikos. Pasikaičiodami su orkestru, darbo vyrai dainavo linksmas RDT dainas, kurios buvo sutiktos su dideliu pritarimu. Nuo 21,30 iki 22 30 val. stovyklos viduryje liepsnojo nedidelis laužas. Gyventojai, kurių buvo daug atėję, džiaugėsi tų jaunų darbo vyrų žaidimais ir jų nesivaržymu. 22 val. pasigirdo trimitas, laužas buvo užgesintas, ir vyrai, sargybinio saugomi, nuėjo ilsėtis į palapines.

Sekmadienį, rugpiūčio 2 d., orkestras su RDT būriu perėjo tyliomis Panevėžio gatvėmis, kad pažadintų gyventojus. Švarūs darbo įrankiai ir kastuvai blizgėjo rytmečio saulėje. 8 val. Laisvės aikštėje buvo iškelta RDT vėliava.

Per iškilmes, kurios įvyko Laisvės aikštėje 12—13 val., kalbėjo apygardos komisaras SS-Sturmbannführer Neum ir Arbeitsführer Utermark, RDT ryšio vadas Rygoje. Jie kreipėsi į gyventojus trumpais ir aiškiais žodžiais. Iškilmes gyventojai pasitiko dideliu dižaugsmu.

14 val. darbo vyrai nuėmė palapines ir išvyko toliau.

Feldmeister PFITZENMEIER

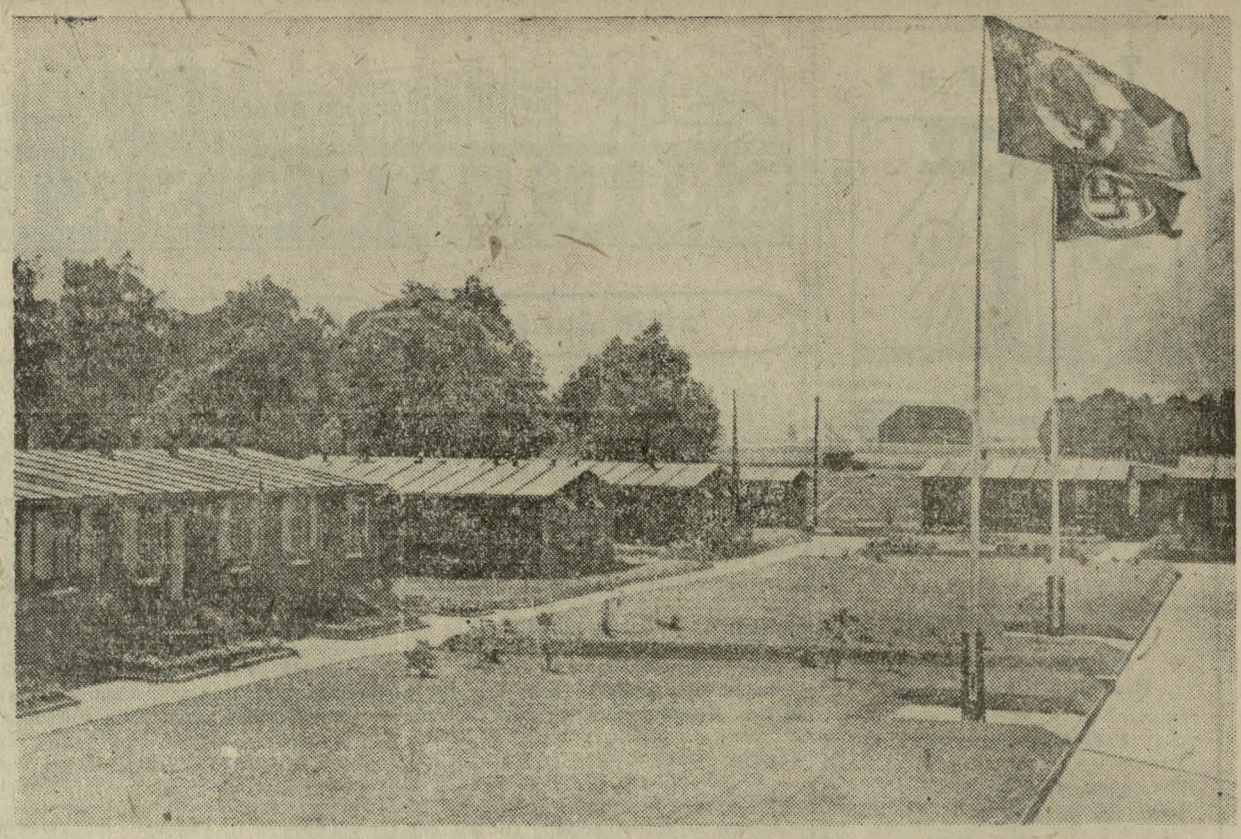

Tipinė darbo tarnybos stovykla Vokietijoje

Per poilsį į naują darbo jėgą

Šventvakariai dirbantiesiems Generalinėje Srityje

KAUNAS. VIII. 5. Reicho fabrikuose ir dirbtuvėse be paliovos dirbama ir darbininkai bei darbininkės, nežinodami nuovargio triūsia, kad šioje milžiniškoje laisvės kovoje paremtų fronte kovojančią kariuomenę. Čia išmėginama įmonės bendruomenė, ir didelė dalis nuopelno, kad tos bendruomenės ir jos pasiryžimo niekas negali paveikti tenka „Vokiečių darbo frontui" ir organizacijai „Jėga per džiaugsmą". Klasių kova iš įmonių pašalinta, tinkamai įvertintas rankų darbas, o rankų ir proto darbininkams duodant dvasinį ir fizinį poilsį, rūpinamasi atnaujinti jų darbo jėgą.

Kas organizacijos „Jėga per džiaugsmą" dėka Reiche įvairiausiose srityse — šventvakariai, įmonių koncertai, vaidinimai, įmonių sportas darbo pagražinimas, liaudies švietimo darbas ir t.t. — jau tūkstanteriopai išmėginta ir visų įvertinta, dabar bus pritaikyta ir Lietuvos Generalinės srities pramonėje ir ūkyje dirbantiems. Profesinių sąjungų skyrius „Poilsis ir gyvenimo džiaugsmas", suruošdamas šventvakarius, kurie darbo žmones ištraukia iš kasdienybės ir suteikia jiems keletą valandų džiaugsmo ir poilsio, jau yra padaręs daug žadančią pradžią. Pritarimas, kurio susilaukė pirmieji du vakarai, rodo, kad minėtas skyrius, rūpindamasis Lietuvos dirbančiaisiais, eina teisingu keliu.

Antrasis šventvakaris, kuris buvo suruoštas antradienio vakare didžiojoje „Maisto" susirinkimų salėje, buvo geras tokios rūšies parengimų pavyzdys. Į vakarą atsilankė didelis skaičius įmonės personalo. Be to, atvyko ir svečiai, — jų tarpe įgaliotinis profesinėms sąjungoms prie Reicho komisaro Gauobmann Schramm, Bannführer Rhiele, skyriaus vedėjas Dammer, skyriaus „Poilsis ir gyvenimo džiaugsmas" vedėjas Joseph, profesinių sąjungų prezidiumo pirmininkas Urbonas ir šiuo metu Kaune esanti Reicho studenčių vadės pavaduotoja p-lė Miedzinski (Münchenas).

Po įmonės vedėjo pasveikinimo žodžių pasakė kalbą Profesinių Sąjungų prezidiumo pirmininkas Urbonas, nurodydamas šventvakarių rengimo prasmę. Įvairiose Generalinės srities vietose, pareiškė jis, paskutiniu laiku didesnėse įmonėse buvo suruošti vadinamieji įmonių vakarai. Šios dienos parengimas yra tolesnis žingsnis į Lietuvos Generalinėje Srityje planuojamą kolektyvinį laisvalaikių tvarkymą. Karas iš kiekvieno reikalauja visiško pasišventimo. Kiekvienas šiandien turis dirbti daugiau, negu taikos laiku, ir sunkesnėmis gyvenimo sąlygomis. Bet esą reikalinga ir atgauti darbo jėgą. Dirbas žmogus savo jėgos negalįs atgauti vien tenkindamas savo medžiaginius reikalus. Todėl laisvalaikių tvarkymu jam bus duotas galimumas leisti visiškai pailsėti savo kūnui ir savo dvasiai. Žmonės turi prisisemti džiaugsmo ir geros nuotaikos, o iš jų gauti jėgos naujam kūrybiškam darbui, jėgos kovai savo vietoje už naują laisvą Europą.

Po to plati marga programa, kurioje buvo muzikos ir dainų, linksmų ir rimtų deklamacijų, pustrečios valandos džiugino susirinkusius, kurie nesišykštėjo pritarimo. Per tuos šventvakarius dirbantiesiems nėra duodamos kokios menkos pramogos; jiems tinka tik rinktiniai dalykai, kad galėtų turėti tikrą malonumą ir pasisemti naują gyvenimo džiaugsmą. Šiame parengime laisvu noru ir be atlyginimo pasisiūlė dalyvauti žinomi Kauno Didžiojo Teatro ir Jaunimo Teatro bei radiofono artistai, solistės ir artistės, kad pateiktų kultūros lobių sunkiai dirbantiems žmonėms. Pirmosios dalies muzikinę programą atliko mažas radiofono orkestras, kurį po pertraukos pavadavo policijos orkestras, be to, dalyvavo Kauno miesto valdybos vyrų oktetas, mišrus choras ir „Maisto" liaudies šokių grupė. Vakaras praėjo sklandžiai. Po jo artimiausiais mėnesiais ir savaitėmis įvyks vakarai kitose įmonėse.

Kanalo frontas budi

Kiekvienas priešo mėginimas pulti iš netyčių bus atremtas

P. K. Flamandijos pajūryje baigiasi tyli vasaros diena. Stiprėjant prieblandai, ant dangaus atsiranda padrikų debesų, kurie besileidžiančią saulę uždengia pilku šydu ir švino spalva nudažo jūros paviršių. Kaip dažnai esti prie Kanalo, po valandos jau nieko negalima įžiūrėti. Atrodo, kad, didėjant sutplūdžiui, jūrą ir žemę apglėbs dar tirštesnis miglos sluoksnis. Tątai pulkiai žino sargybiniai, kurie stovi ilgame vokiečių jūros fronte, stovi ant molų ir krantų sustiprinimų, stovi stebėjimo punktuose ir kovos bunkeriuose. Jie dar labiau įsisuka į savo apsiaustus ir dar dažniau prie akių kelia žiūronus, norėdami peržvelgti ties jūra nusileidusią miglą.

Kažkur prie Kanalo tokio oro kaip tik buvo laukiama. Eilė paslaptingų laivų, jau seniai parengtų plaukti, išjuda iš vietos ir tyliai plaukia link vieno uosto Kanalo pakraštyje. Tai svarbus vokiečių atramos punktas, apjuostas pusračio formos molu. Ant vadovaujančio laivo denio stovi karininkai ir vis svarsto žygio šansus: ar bus galima netikėtai užklupti vokiečių įgulą, ar bus galima lengvai įplaukti į uostą. Pats vidurnaktis. Laivai greitai artėja prie kranto ir uosto, kurio kontūrus iš jūros pusės jau galima įžiūrėti. Visuose laivuose viešpatauja slegiantis įtempimas, nes drauge su kiekviena nepastebėto prisiartinimo sekunde didėja šansai sėkmingiau užklupti iš netyčių... Staiga ant žemės blikstelia prožektorius, perskrodžia tamsos skraistę ir su pasitikėjimu bei negailestingai graibsto vandens paviršių. Prožektoriaus šviesa bematant apglėbia priekyje plaukiantį vadovaujantį laivą, ir nuo žemės į viršų išskrenda šviečiamosios raketos, kuriomis reikalaujama sutartinio ženklo. Laivas tam yra pasirengęs ir atsako reikiamaisiais ženklais. Prožektorius užgesta ir vėl įsigali pirmykštė tamsa. Tuo tarpu priplaukia ir kiti laivai, sparčiai artindamiesi prie molo. Tačiau neilgai jie pasilieka nepastebėti. Čia vienur, čia kitur žybtelia šviesos, prožektorių šviesos pluoštai užlieja jūrą, apimdami visą flotiliją, kuri veržiasi prie molo, — flotiliją, apie kurią nieko nepranešta pajūrio stotims, kaip kad tatai daroma dėl kiekvieno vokiečių laivo. Visame pajūrio ruože skelbiamas aliarmas. Tamsus dangus akimirką nušvinta dienos šviesa. Tuo tarpu prabyla zenitinės baterijos, kurios sudaro užtveriamąją ugnį priešo lėktuvams, norintiems iš oro paremti laivyno pajėgų puolimą. Tą pati momentą sugaudžia visas pajūris, ir vidutinio bei stambaus kalibro patrankų baterijos priešui į jūrą siunčia šūsį krušą plieno sviedinių. Paskutinėmis pajėgomis laivai veržiasi toliau, siekdami išvengti pražūties, tačiau ryškioje prožektorių šviesoje jie yra pernelyg geri taikiniai. Kai kurie, vis dėlto, pasiekia molo galą, kur juos ištinka tikras pragaras. Ant molo sutrata kulkosvaidžiai, sukosti 8,8 cm patrankos. Apimti molo prožektorių šviesos, laivai įsiveržėliai atsiduria lyg ant scenos. Laivuose esančių jūreivių šviesos apakintos akys jau nebegali įžiūrėti jokių taikinių ir tik žiūri į besipilančią vokiečių kulkosvaidžių bei patrankų ugnį, kuri negailestingai raižo ir čaižo laivus. Ant žemės, užnugaryje, taip pat užverda atkakli kova. Ir ten prožektorių šviesos raižo erdvę, ieškodamos paslėptų kulkosvaidžių lizdų, kuriuos įsirengė iš oro išmestieji priešo parašiutininkai. Molo ir žemyno baterijų gynimosi ugnis susilpnėja. Ties visa uosto sritim draikosi parako dūmų debesiai, susimaišę su priešo dirbtinių rūkų uždanga. Kur priešas dar galėtų būti? Viešpatauja beveik skausminga tyla, kai staiga uosto viduje vėl prasideda velniava. Dviem laivams pavyko prasiveržti iki pat užtvaros ir jie mėgina pulti. Bet veltui! Vos spėja priešas iškelti kojų į žemę, jis bematant demaskuojamas, ir pasipila prožektorių bei kulkosvaidžių ugnis. Nepavyko! Atremta!

Pirma valanda nakties. Nelauktas puolimas pasibaigė, pasibaigė, parodydamas laivyno artilerijos, žemyno kariuomenės ginklų ir zenitinės artilerijos sėkmingą bendradarbiavimą.

Karo korespondentas
Dr. HANS KARL KANINGS

Atkirstas bolševikų Azovo jūros laivynas

BERLIN. Kaip DNB iš karinių šaltinių patiria, Azovo jūroje palengva miršta bolševikų laivynas, kurį jų svarbiausios bazės Rostovo paėmimo metu sudarė apie 70 didesnių ir mažesnių pakrantės laivų, kanonierių, greitųjų ir pagalbinių laivų. Šie laivai yra atkirsti nuo bet kokių ryšių su sausuma ar jūra ir atsidūrė spąstuose. Paėmus Rostovą, priešo vienetai bėgo į vakarus, kur jiems aviacija padarė didelių nuostolių. Jų apleistąją sritį po to perėmė vokiečių karo laivynas, atpalaidavęs nuo minų Dono žiotis ir pasistūmėjęs į Rostovo uostą. Netrukus po Rostovo paėmimo Azovo jūra praplaukė, vokiečių vienetų saugojami, pirmieji tiekimo transportai. Sunaikintų bolševikų laivų nuolaužos įrodo, kad žymią dalį bolševikų Juodosios jūros laivyno ištiko galas.

AMSTERDAMAS. Kaip britų žinių agentūra praneša, Anglijos karalius priėmė audiencijoje savo laiku aštuntajai armijai Lybijoje vadovavusį generolą Ritchie, kuris jam padarė pranešimą apie nesėkmingą karo žygį.

STOCKHOLMAS. Kaip Reuteris iš Kairo praneša, generolas leitenantas sir Willfried Lindzell paskirtas vyriausiuoju administracijos karininku viduriniuose Rytuose. 1939/40 metais jis buvo atsakingas už britų karinės aviacijos Prancūzijoje maitinimą, aprengimą ir transportą. Kaip žinoma, jam ten labai nesisekė.

MADRIDAS VIII. 4. Antradienį specialui traukiniu iš miesto Murcia išvyko į Vokietiją 490 ispanų darbininkų. Stotyje juos palydėjo valdžios ir falangos atstovai.

De Brinono pareiškimas apie dabartinę Prancūzijos politinę padėtį

PARYŽIUS VIII.5. Valstybės sekretorius de Brinonas spaudos atstovams padarė pranešimą apie dabartinę politinę padėtį Prancūzijoje. Jis pradėjo nuo paskutinės vyriausybės šefo Lavalio kelionės į Paryžių ir pareiškė, kad Lavalis šiandien maršalui Petainui pranešęs apie tą pažangą, kurią, nors ir sunkiai ir lėtai, tačiau tikrai daro Prancūzijos atsistatymas. Brinonas nurodė, kad nepaisant skaudžių įvykių, kurie įvyksta dėl kai kurių prancūzų nepagrįsto priešingumo, Lavalis yra prie pat žymių pasisekimų. De Brinonas smarkiais žodžiais pasmerkė pastaruoju laiku pasireiškusius teroristinius aktus ir juos pavadino antruoju frontu, kurį Churchillis, Rooseveltas ir jo suokalbininkas Stalinas ir tegali įkurti. Šie teroristiniai aktai yra vienintelis grasinimas, kuris Prancūziją slegia. Prancūzų tauta atmeta tokius metodus ir pagristai dėl jų pyksta. Net jei ir pasisektų šiems anglų saksų ir bolševizmo samdytiems teroristams padaryti Prancūzijai daug skausmo, kaip pažymėjo de Brinonas toliau, vistiek Prancūzijos ir naujosios Europos likimas bus išspręstas, nepaisant jų pasipriešinimo. Prancūzai turėtų, pagaliau, suprasti, kad Churchillio, Roosevelto ir Stalino propaganda yra didžiausias jų priešas.

Sėkmingi Anglijos miestų puolimai

BERLIN VIII.5. Kaip vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša, antradienį popiet lengvieji vokiečių bombonešiai žemai skrisdami puolė Brightono miestą prie Anglijos pietinių krantų. Bombomis padaryta didelių nuostolių kelioms pastatų grupėms ir karinės reikšmės įrengimams. Easthourne srityje lengvieji vokiečių kovos lėktuvai, nežiūrint stiprios gynybos, bombardavo vieną didesnį anglų avangardinį laivą, jį sužalodami. Naktį į trečiadienį vokiečių aviacija puolė Swansea miestą, prie Anglijos pietvakarių kranto. Šis miestas yra žinomas kaip svarbus Anglijos naftos įvežimo uostas ir perkrovimo punktas daugeliui žaliavų. Į šio miesto laivų statyklas ir uosto įrengimus numesta daug įvairių bombų. Kiti vokiečių aviacijos puolimai buvo nukreipti prieš karinius taikinius Anglijos pietvakariuose. Čia ypač sėkmingai buvo kovojama prieš zenitinės artilerijos ir prožektorių postovius.

MADRIDAS. Laikraštis „Ya" praneša iš Londono, kad ponios Astor pasisakymai apie Rusiją sukėlė pasipiktinimą. Laikraštis „Daily Herald" pasiūlė parlamentui „nediplomatiškai damai" duoti griežtą papeikimą. Rusijos vardas, kaip „Ya" toliau praneša, Anglijoje pastaraisiais laikais tariamas tik su drovia pagarba.